

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1603) 1980 SPALIS - OCTOBER 30

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Tylos kalba

Dabartinės civilizacijos žmonės, ypač jaunoji karta, yra triukšmo vaikai. Jie gyvena, bent jų dauguma, miestuose, kur nuolat ūžia motorai, verda triukšmingos gatvės, bilda tramvajai, autobusai, požeminiai traukiniai, drebbina orą didieji lėktuvai. Negana to — triukšmas persimetė ir muzikon. Vadinamoji "rock" muzika tapo civilizuoto triukšmo išraiška. Kai groja jos orkestras, kyla toks triukšmas, kurį, rodos, turi girdėti visas pasaulis. Tokio siaubingo triukšmo ritmas turi kelti šokėjus, juos stumdyti po šokių salę bei panardinti garsų jūroje. Tokia civilizacija ilgainiui ištuština, nuskurdina žmogų, priartina jį prie roboto, kuriame daug judėjimo, bet nėra sielos. Dėlto mūsų civilizacijos žmogus, apkurtintas nuolatinio triukšmo ir bilsėsio, pradeda ilgėtis tylos, kuri prabilūt nauja kalba, nes triukšme nėra jokios kalbos, jokio žodžio, galinčio prašnekinti sielą. Dėlto daugelis miesto gyventojų šią dieną bėga į ramią gamtą, kuriasi prie ežerų, upių, kur viešpatauja nuostabi tylą. Tie, kurie negali pabėgti nuo įkyraus miesto triukšmo, pasitraukia iš jo bent savaitgaliais, kad galėtų pailsėti, pabūti tyloje, išsiveržti iš triukšmo tirionijos, atrasti save, surinkti dvasinius trupinius, išbarstyti užiančiame gyvenime.

YRA BETGI ramybės vieta arti miestų, kur viešpatauja nuostabi tylą... Tai kapinės. Jų ramybė miesto gyventojų nevilioja, nors yra tokia artima. Ji juos atgrasina, nes prabyla ne gyvenimo, o mirties kalba. Mirties ramybės mūšiško triukšmo žmogus nenori, jos vengia, nuo jos bėga. Ir todėl, kad kapų ramybė jam atrodo grėsminga, naikinanti betkokį gyvenimą. Tokia ramybė jam yra priešas, vejantis atgal į triukšmą, kuriame verda gyvenimas. Bet tai apgaulus įspūdis žmogaus, kuris yra praradęs dvasios ausis miesto triukšme. Kapinių tylą yra net prasmingesnė už paprastą miško ar ežero tylą, nes kapinėse prabyla ne tik gamtos, bet ir antgamtės ramybė. Čia prasiveria gamtinis horizontas į anapus žmogiško gyvenimo, iš kurio dvelkia dieviškoji ramybė. Kapinių tyloje prabyla ir Dievas, ir žmonės ne triukšme, ne bilsėsio kalba, o dvasiniu, begarsiu žodžiu, smingančiu tiesiai į lankytojo širdį. Čia prakalba Kristus, primenantis savo žodžius "Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas", čia prašneka negirdimu žodžių arumi žmonės, primindami gyviesiems savo nueitą kelią ir tarsi mokydami gyvenimo prasmės. Dėlto atsilankymas kapinėse turėtų būti įsiklausymas į slėpiną tylą, kurioje glūdi tiek daug turinio, pagaunamo tikta dvasios radaru.

SAVITA kalbą turi lietuviškos kapinės — jose, šalia bendrinio slėpiningo turinio, glūdi lietuviškoji praeitis, išrikuota paminklais bei jų įrašais. Kiekvienas lankytojas, atėjęs į lietuviškas kapines, randa išties paminklų mišką. Išeivijoje tas miškas yra vertingas praeities liudytojas. Kiekvienas paminklas yra tam tikros istorijos dalelė. Jis daug pasako jau vien savo meniška išraiška, įkvėpta lietuvių dailininko arba architekto, nes iš jo dvelkia tautos dvasia. Tuo būdu akmuo, marmuras, geležis tapo lietuviškos dvasios reiškiškais, kalbančiais apie neseną gyvenimo kelią, navingiavusį praeitį. Be to, paminkluose matyti daugybė lietuviškų įrašų su datomis ir įvairiomis citatomis. Tai istoriniai dokumentai, kurie aiškiai kalba kiekvienam lankytojui. Toks lietuviškų paminklų telkinys yra tarsi ištisa meno ir istorijos galerija, liudijanti lietuvių išeivių pėdsakus. Ji pasiilks ilgiems dešimtmečiams ir šimtmečiams, kalbanti apie čia gyvenusius lietuvius. Mūsų nebebus, bet kapinės bus ir pratęs žemiškąjį liudijimą į tolimą ateitį. Dėlto labai pagirtina mintis ir iniciatyva tų, kurie įsteigė lietuvių kapines JAV-se, Kanadoje ir kitur. Tai buvo įžvalgos vizijos žmonės, kurių darbus galime įvertinti ypač dabar, kai jų įsteigtos kapinės pražydo gausiais paminklais ir tapo lietuviška tylos oaze. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Popiežius aplankys Kanadą

Kanados vyskupų konferencijos pirm. J. MacNeil, Edmontono arkivyskupas, pranešė, iš Vatikano, kad popiežius Jonas-Paulius II žada apsilankyti Kanadoje. Pažadą jis padarė pietaudamas su keturiais kanadiečiais, dalyvaujančiais vyskupų sinode. Tarp jų buvo ir Toronto kardinolas G. E. Carteris. Dabartinis popiežius, dar kaip Krokvos kardinolas K. Wojtyła, Kanadoje lankėsi 1969 ir 1976 m. Pietų metu Jonas-Paulius II klausinėjo Kanados vyskupus apie tada sutiktus žmones, aplankytas vietoves. Jis buvo pakviestas vėl atvykti Kanadon, poilsio metu pameškerioti, pasiūdinėti Albertos kalnuose. Pasak arkiv. J. MacNeilo, Jonas-Paulius II kvietimą priėmė. Nenustatyta liko tik data — 1981 ar 1982 metais. Jeigu ši viešnagė įvyktų, tai būtų pirmas popiežiaus apsilankymas Kanadoje.

Min. pirm. P. E. Trudeau padarė socialistų vado E. Broadbento reikalautą nuolaidą, pagal kurią iš Britanijos atsivežaman Britų S. Amerikos Aktan bus įtraukta žemės turtų išteklių

kontrolė provincijoms. Spauda betgi pastebi, kad ta pažadėta kontrolė nėra visiškai pilna. Provincijoms leidžiama išteklius tvarkyti savo nuožiūra, tačiau federacinė vyriausybė galės nustatyti jų paskirstymą ir netgi kainas. Dėlto nuolaida ir toliau lieka nepatenkinti vakarinių Kanados provincijų premjerai. Nuolaidą socialistams min. pirm. P. E. Trudeau padarė diplomatinio tikslu. Jo liberalų partija federaciniame parlamente turi tik du atstovus į vakarus nuo Ontario provincijos. Dėlto vakariečiai būtų galėję teigti, jog liberalai nutarimus dėl konstitucijos padarė be jų pritarimo. Dabargi jiems žada atstovauti vakarinėse provincijose išrinkti socialistai (išskyrus vieną), remdami liberalus.

Naują triukšmą sukėlė min. pirm. P. E. Trudeau nutarimas po šio strateginio laimėjimo apriboti parlamento debatus Britų S. Amerikos Akto ir naujos konstitucijos klausimu. Įstatymo projektas perduotas parlamento komitetui. Jis dar šiemet grįš parlamentan paskutiniam (Nukelta į 8-tą psl.)

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Jie kovoja savo kančiomis

Jau kelinti metai "LKB Kronika" kiekviename numeryje primena: "Lietuvi, neužmiršk: Petras Plumpa... ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti!" Tai vienas iš naujųjų vardu, kurie savo darbais ir kančia simbolizuoja šiandieninę kovą už tautos ir tikėjimo teises.

Petras Plumpa yra gimęs 1939 m. Rokiškio rajone. Jauanas išsijungė į pasipriešinimo kovą. Už tai 1958 m. buvo nuvestas septyneriems metams lagerio. Atlikęs bausmę lageryje, Plumpa grįžo Lietuvon, sukūrė šeimą, augino tris vaikus, rūpinosi katalikiškos spaudos reikalais ir buvo nuolat Saugumo varginamas. 1973 m. lapkričio 19 d. buvo vėl suimtas ir už religinių raštų dauginimą nuteistas 8 metams griežto režimo lagerio. Sekančiais metais jis turėtų būti paleistas iš lagerio, tačiau nerimą kelia nuožmus administracijos noras sunkinti Plumpos kalinimo sąlygas. Jis laikomas izoliuotas Permės srityje. Daugiau kaip metai Plumpos šeima negavo iš jo nė vieno laiško.

Šiemet birželio 14 d. Plumpos žmona Aldona, trijų mažamečių vaikų motina, paprašė raštu lagerio vadovybę reikala išaiškinti. Ji skundėsi, kad vyru siunčiamų laiškų gavimą patvirtina lagerio administracija, o iš vyro laiška visiškai neateina. Seima nori žinoti, kodėl taip yra ir kas padaryta, kad bent ateityje būtų leidžiama susirašinėti. Lagerio viršininkas pripažino, kad Petro Plumpos teisė rašyti laiškus suvaržyta. Jam leidžiama parašyti tik vieną laišką per du mėnesius. Bet jis nepaaiškino, kur dingio Plumpos rašyti laiška.

Be to, yra žinių, kad Plumpos sveikata smarkiai pablogėjo. Jis nepajėgia įvykdyti išdirbio normų, dėl to baudžiamas karceriu, su juo nuolat žiauriai elgiamasi, uždrausti pasimatymai, neperduodami siuntiniai. Tokia Petro Plumpos padėtimi susirūpinę Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetas (TTGKK).

Liepos 21 d. TTGKK dokumentu 34 nr. kreipėsi į Baigiamąjį Helsinkio Aktą pasirašiusių šalių vyriausybės ir visus ge-

Skulptūra "Budintis angelas" primena žemės keleiviams, kad jų keliai veda mįslingon amžinybėn. Nuotr. Vyt. Maželio

ros valios žmones. "Peršasi mintis, jog norima, baigiantis bausmės laikui, jo sveikatą visiškai sugriauti", teigiama dokumente. TTGKK pažymi: "Petras Plumpa-Pluiura nėra nusikaltėlis, net augštos moralinės kultūros lietuvis, pavyzdingas katalikas ir trijų vaikų šeimos tėvas. Tokiais žmonėmis galima tikėtis didžiutis, o jų teisminis persekiojimas — nieku nepateisinamas nusikaltimas prieš pagrindines žmogaus teises." TTGKK prašo iškelti Plumpos atvejį Madrido konferencijoje, kartu primenant, kad už neoficialios katalikų spaudos gaminimą netrukus bus teisiami: Povilas Buzas, Anastazas Janulis, Genovaitė Navickaitė ir Ona Vitkauskaitė.

Birštonietis Povilas Buzas jau daugiau kaip pusę metų be teismo kalinamas Vilniuje. Šiemet sausio 30 d. kagebistai jį suėmė bedauginantį pagrindžio

spaudą. Per kratą paimta neoficialaus religinio žurnalo "Rūpintojėlio" 11 nr. šimtas egzempliorių, "LKB Kronikos" 41 nr. ir "Aušros" 19 nr. Buzo bylą vedė tardytojai: mjr. Daugailas, Gavėnas ir Rainys. Buvo tardomi Prienų vikaras kun. Ant. Gražulis, Ona Šarakauskaitė, Bernadeta Mališkaitė, Genė Paliukaitė, Birutė Briliūtė, Ona Kavaliauskaitė.

P. Buzas yra gimęs 1919 m. Prienų rajone gausioje šeimoje. Anksti likęs našlaičiu, nuo pat vaikystės sunkiai dirbo; baigęs keturis skyrius, neturėjo galimybės mokytis. Už partizaninę veiklą 1946 m. suimtas ir kalintas Rusijos gilumoje. 1956 m. grįžo Lietuvon, sukūrė šeimą, išaugino du sūnus. "LKB Kronika" paskelbė, kad "P. Buzas — taurus lietuvis ir uolus katalikas. Jo veikla ir kančia lageryje bus didelis įnašas Tautos ir Bažnyčios prisikėlimui". A. L.

Prie Sv. Jono šventovės Vilniuje. Iš dešinės: neseniai laisvąjį pasaulį pasiekęs VLADAS ŠAKALYS (anksčiau nešiojęs barzdą), JULIUS SASNAUSKAS (suimtas ir kalinamas), neatpažinta tautietė. Nuotrauka iš Lietuvos

Pasaulio įvykiai

LENKIJOS KOMPARTIJA PRADEJO LAUZYTI NAUJOSIOS "SOLIDARUMO" unijos teises. Streikininkų išsikovota unija beveik du mėnesius negalėjo užsiregistruoti Varšuvos teisme ir gauti oficialaus pripažinimo. Dabar paaiškėjo, kad kompartijai, spaudžiamai Sovietų Sąjungos, nepatiko "Solidarumo" unijos paruošta jos konstitucija. Ja pripažįstama dabartinė politinė būklė Lenkijoje, komunistinis šios šalies valdymas. "Solidarumo" unijos vad. L. Walesa betgi atmetė betkokią kompartijos kontrolę unijai, streikų suvaržymą. Tokia pozicija, matyt, buvo nepriimtina Maskvai. Ji paaiškėjo tada, kai teisėjas Z. Koscelniakas Varšuvoje užregistravo "Solidarumo" unija su dviem jos konstitucijos pakaitimais, apie kuriuos netgi nebuvo painformuoti unijos steigėjai. Konstitucijon buvo įtraukta pa-

staba, kad pagrindinis vaidmuo priklausos kompartijai ir kad streikus tvarkys šiuo metu ruošiamas naujas įstatymas, privalomas "Solidarumo" unijos nariams. L. Walesa vėl žada kreiptis į teismą dėl nelegalaus unijos konstitucijos pažeidimo. Parą "Solidarumo" unijai yra pažadėjęs ir kardinolas S. Wyszyński. Tai jis padarė savo privačioje koplyčioje laikytose Mišiose grupei naujosios unijos vadų. Pamoksle pabrėžė, kad jis yra naujosios unijos pusėje ir kad "Solidarumo" unija siekia gerovės Lenkijai. Darbininkų streikai Lenkijoje, atrodo, jau turi įtakos ir sovietų okupuotoje Estijoje. Viename Tartu fabriko spalio 1-2 d. įvyko darbininkų streikas, protestavęs prieš blogas darbo sąlygas, didinamus gamybos planus, nuolatinį medžiagos trūkumą, pavėluotą priedų mokėjimą. Jie darbininkus pasiekdavo tik metų pabaigoje. Šią informaciją Stockholme paskelbė Ants Kipar, vadovaujantis politinius Estijos kalinius Sovietų Sąjungoje remiančiai organizacijai.

Pasmerkė invaziją Belgrade įvykusioje Jungtinių Tautų UNESCO organizacijos konferencijoje nemalonios staigmenos susilaukė Sovietų Sąjunga. Afganistano atstovas A. M. Paktiavalas staiga viešai pasmerkė sovietinę savo šalies okupaciją. Po šio incidento jis ruošėsi grįžti pas šeimą Kabule, žinodamas, kad jo ten laukia neišvengiama bausmė. Paskutiniu momentu savo nuomonę pakeitė, nuskrido į Frankfurtą ir politinės globos pasiprašė V. Vokietijoje. Jis tikisi, kad žmona ir 7 vaikai su juo galės susitikti Vakarų pasaulyje.

Paleis diplomatus?

Revoliucinis Irano parlamentas pradėjo svarstyti suimtų 52 JAV diplomatų klausimą. Pirmas posėdis buvo užbaigtas be jokio oficialaus pranešimo, bet sprendimas gali būti padarytas kituose posėdžiuose šią savaitę. Diplomatus sugražinimas J. Carteriui greičiausiai užtikrintų pergalę prieš respublikininką R. Reaganą lapkričio 4 d., jeigu Vienos konvenciją su diplomatų suėmimu sulaužęs Iranas nepareikalaus patį prez. J. Carterį ir JAV pažeidžiančių išipareigojimų. Atrodo, kad dėl karo su Iraku R. Chomeino režimui dabar labiausiai rūpi atgauti JAV ir užsienio bankuose užšaldytus \$8 bilijonus, susilaukti dalių amerikiečių gamybos "Phantom" naikintuvams bei kitų ginklų.

Grįžta Graikija

S. Atlanto Sąjunga po šešerių metų pertraukos vėl nutarė grįžti Graikija, iš jos pasitraukusi 1974 m. dėl Turkijos invazijos į Kiprą. Atrodo, S. Atlanto Sąjungos vadui gen. B. Rogers pavyko išspręsti ligišiolinius Graikijos ir Turkijos nesutarimus. Graikijos premjeras G. Rallis teigia, kad bus pilnai užtikrinta jo šalies nepriklausomybė, sustiprintas karinis jos pajėgumas, taip svarbus S. Atlanto Sąjungai toje Viduržemio jūros srityje. Sąjungos tarnybos Graikijos kariuomenę oficialiai bus įjungta sekančių keilių savaitių laikotarpyje.

Šiame numeryje:

- Tylos kalba
- Miesto triukšmas, gamtos ir kapinių ramybė
- Jie kovoja savo kančiomis
- Pranešimas iš Europos apie kovotojus Lietuvoje
- Kunigų suvažiavimas
- Rūpinasi paskyrimu jauno vyskupo išeivijos lietuviams
- Madrido konferencijai besirengiant
- Lietuvių pareiškimai parlamentinėje komisijoje Otavoje
- Kodėl pagrobtas Česiūnas?
- Pogrindžio žurnalo "Alma Mater" informacija ir nuomonė
- Mūsų viršūnių vienybės siekiant
- Br. Bieliukas apie VLIKo ir PLB pirusius santykius
- Jaunimas Kanados vakaruose
- Pokalbis su jaunimo veikėju Jurgiu Valaičiu Winnipege
- Mokytojo darbas — tiktai profesija?
- Apsilankius pas A. Mikšienę, dirbusią mokykloje 40 metų
- Žalingos naujos mokyklos
- Šiaurės Amerikos mokyklos, kuriose mokosi ir lietuviai
- "Laisvės varpo" šventėje
- St. Santvaras apie sol. G. Čapkauskienės koncertą Bostone

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Kunigų suvažiavimas

KUN. VYTAUTAS PIKTURNA

JAV Lietuvių Kunigų Vienybės seimas įvyko spalio 8-9 d. d. Campion Renewal Center, Weston, Mass., netoli Bostono. Dalyvavo 32 lietuviai kunigai. Iš Čikagos atvyko vysk. V. Brizgys ir lietuvių jėzuitų provincijolas tėvas L. Zaremba. Pranciškonams atstovavo du tėvai iš Kennebunkporto, marjonams — kun. A. Miciūnas.

Seime kalbėjo Bostono kardinolo pagalbininkas vysk. John D'Arcy. Kalbėtojas skundėsi, kad šių laikų jaunimas mažai pažįsta mūsų tikėjimo tiesas. Priminė popiežiaus Jono-Pauliaus II žodžius, pasakytus Bostone, kad visi turime daugiau vertinti Atgailos sakramentą ir dažniau naudotis jo teikiamais vaisiais.

Dr. Thomas Bird, Queen's kolegijos profesorius Niujorke, ką tik grįžęs iš Europos, kur dalyvavo įvairių kraštų mokslininkų konferencijoje, kalbėjo ta pačia tema, kuri buvo svarstoma anojė konferencijoje: "Tikintųjų padėtis Sovietų Sąjungoje po popiežiaus Jono-Pauliaus II išrinkimo". Kalbėtojas pripažino didelę "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" reikšmę.

Trečiu kalbėtoju buvo kun. Petras Stravinskas, dirbąs "Catholic League of Defense of Religious and Civil Rights". Jo kalbos tema: "Antikatalikiškas Amerikoje". Paminėjo visą eilę faktų, kaip spauda, radijas ir televizija skleidžia klaidingas žinias apie katalikus. Priminė, kaip didesniuose bankuose ir net federacinės valdžios įstaigose katalikams daromos klūtys pasiekti augštesnių pareigų.

Organizacija, kurioje dirba kun. P. Stravinskas, kovoja, kad teismus kreipiasi, kad tokia diskriminacija būtų panaikinta. Stengiamasi, kad tėvai, kurių vaikai lanko katalikiškas mokyklas, galėtų nuo mokesčių atskaityti vaikų mokslapinių.

Priminė, kad prezidentas Carteris neištesėjo prieš 4 metus duotų pažadų. Žydi daugiau paramos gauna už katalikus. Priminė, kad federacinės valdžios pinigais išleidžiamos brošiūros, įžeidžiančios katalikus. Kaip pavyzdį paminėjo vieną brošiūrą, kurioje pavaizduota mergaitė, prieš Dievo Motinos Marijos statulą taip kalbanti: "Marija, pradėta be nuodėmės, padėki man nusiedant netapti nėščia".

Organizacijos pastangomis brošiūra išimta iš apyvartos. Kun. P. Stravinskas prašė remti organizaciją moralškai bei finansiškai ir siūlė tos organizacijos pagalbą lietuviams, jei iškiltų reikalas.

Antrąją seimo dieną kalbėjo Juozas Laučka, Ateitininkų Federacijos vadas. Trumpai nušvietė dabartinę Ateitininkų Federacijos organizacinę būklę. Apgailestavo, kad ateitininkai, atkurdami savo federaciją, ne-

pajėgė į šią organizaciją įtraukti senosios imigracijos lietuvių. Iškėlė reikalą organizuoti masinį lietuvių katalikų religinį kongresą, kuris galėtų būti 1984 metais, kai sukanka 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties.

Kalbėtojas apgailestavo pastebimą lietuvių katalikų spaudos infliaciją. Siūlė reikala jungti kaikiuriuos žurnalus į vieną. Būtu galima sujungti "Varpelį", "Laiivą" ir "Laiškus Lietuviams". Taip pat būtų galima sujungti "Aidus", "Tėvynės Sargą" ir "Į Laisvę".

Juozas Laučka prašė Kunigų Vienybės Centro valdybą bent vieną kunigą paskirti jaunimo veiklos srityje.

Ir pirmą ir antrą seimo dieną visi kunigai koncelebravo Mišias. Pirmąją dieną pamokslą sakė vysk. V. Brizgys, o antrąją kun. Albertas Contons, Bostono lietuvių parapijos klebonas.

Seime pranešimus padarė centro valdybos nariai — pirm. kun. dr. Z. Smilga, ižd. kun. V. Dabušis. Apie Katalikų Tarnybą ir Religinę Lietuvių Šalpą kalbėjo kun. K. Pugevicius. Kunigų Šalpos Draugijos pranešimą padarė kun. J. Pakalniškis, tos draugijos iždininkas.

Seimas išrinko naują centro valdybą: kun. Albertas Contons — pirmininkas, kun. dr. Vacys Širka — sekretorius, kun. Viktoras Dabušis — iždininkas, vicepirmininkais išrinkti — kun. Kazimieras Pugevicius, kun. V. Martinkus, kun. J. Matutis, kun. dr. Zenonas Smilga (iki šiol buvęs pirmininku) ir kun. V. Zakaras, kuris baigia spaudai paruošti mišiologą lietuvių kalba.

Seimo nutarimai

1. Pasveikinti Šv. Tėvą, padėkoti už jo tėvišką dėmesį K. Bendrijai Lietuvoje bei lietuviams visame pasaulyje. Prašyti, kad išklaustų vyskupo V. Brizgio prašymą paskirti jauną vyskupą lietuvių, kuris rūpintųsi lietuvių tikinčiųjų reikalais laisvajame pasaulyje.

2. Pasveikinti kardinolą Maideiros, Bostono arkivyskupą, ir padėkoti už jo palankumą lietuviams bei lietuvių parapijoms jo valdomoje arkivyskupijoje.

3. Pasveikinti JAV Lietuvių Katalikų Federaciją jos suvažiavimo proga.

4. Remti Lietuvių Katalikų Tarnybą ir Lietuvių Religinę Šalpą.

5. Raginti žmones atgaivinti ir palaikyti tradicines lietuvių pamaldas — gegužines pamaldas, Rožinio, ypač spalio mėnesį.

6. Prašyti parapijų vadovus ir katalikiškų draugijų valdybas kad raštu praneštų Katalikų Tarnybai, kaip pravesta už Lietuvos maldos diena, numatyta kalendoriuje.

7. Ruošitis religiniam lietuvių katalikų kongresui 1984 m., kai sukanka 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties.

Madrido konferencijai besirengiant

Okupuotos Lietuvos laisvės kovotojas Vladas Šakalys Kanados sostinėje

J. V. DANYS

Kanados užsienių reikalų ministeris Mark MacGuigan baltiečių vakare parlamente 1980. V. 28 kalbėjo apie Helsinkio aktus ir kvietė Baltiečių Federaciją pateikti medžiagą apie jų nevykdymą. Vėliau parlamentas sudarė pakomisę ir kvietė visus suinteresuotus asmenis ir organizacijas pareikšti savo nuomonę apie Kanados laikyseną Madrido konferencijoje.

Norintieji tai padaryti turėjo iki 1980. VIII. 30 pareikšti savo intenciją ir iki IX. 15 pateikti medžiagą. Savo pareiškimus atsiuntė Kanados Lietuvių Bendruomenė, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Kanados Lietuvių Komitetas Žmogaus Teisėms Ginti ir Kanados Lietuvių Fondas. Pirmosios trys organizacijos nutarė išteikti bendrą pareiškimą, o KLF pasiuntė savo memorandumą atskirai. Otavos KLB apylinkė dalyvavo bendrame "Canadian Committee of Captive European Nations — Ottawa" memorandume, kuris buvo parlamentinės pakomisės išklaustas 1980. X. 6, dalyvaujant visų grupių atstovams (gudų, čekoslovakų, estų, latvių, lietuvių, lenkų, slovakių, ukrainiečių ir vengrų).

Kanados Lietuvių Bendruomenė buvo pakviesta apklausai parlamente 1980. X. 7. Ruošiantis Belgrado konferencijai 1977. XI. 15 ir pradinuose pasirušimuose Madrido konferencijai 1979. III. 15 KLB buvo pakviesti liudyti asmenis, kurie dokumentais įrodė, kad jų pastangos atskiviesti artimus gimines į Kanadą buvo nesėkmingos.

Šį kartą buvo proga pakviesti neseniai iš okupuotos Lietuvos pabėgusį Vládą Šakalį, rezistencijos veikėją, eilę metų kalintą, kaip liudininką apie esamas sąlygas Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Parlamente

Pagal nustatytą tvarką, KLB valdybos narė visuomenininkas reikalams advokatė Joana Kuraitė padarė išteikiamą memorandumą santrauka, išdalino į anglų kalbą išverstą "KLB Kronikos" 40 nr. knygą "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" su priedais ir pristatė Vládą Šakalį. Pastarasis perskaitė anglų kalba savo paruoštą pasisakymą ir toliau atsakinėjo į parlamentarų klausimus lietuviškai ir angliškai, kiek tai jam buvo įmanoma. Algis Juzukonis, Kanados Lietuvių Komiteto Žmogaus Teisėms Ginti vicepirmininkas buvo jo vertėju.

Iš paskirto laiko (vienos Valandos) apie 40 minučių teko V. Šakaliui apklausinėjimui; klausė senatoriai — P. Bosa, S. Haidasz, P. Yuzyk, parlamento nariai — Charles Caccia ir Fred King.

KLB delegacijoje dar buvo J. R. Simanavičius, KLB pirmininkas, ir J. V. Dany, KLB krašto tarybos bei visuomeninių reikalų komisijos narys.

Užsienio reikalų ministerijoje

1980. X. 8 V. Šakalys ir KLB atstovai turėjo pasikalbėjimą su užsienio reikalų ministerijos rytų kraštų (įskaitant Sovietų Sąjungą) skyriaus vedėju Paul Chapin. Dalyvavo dar penki užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, kurių tarpe buvo Janice Thordanson, speciali užsienio reikalų ministerio asistentė, ir p. Balletreau, Kanados atstovas Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoje.

Po įžanginio V. Šakalio pareiškimų sekė klausimai ir atsakymai, kurie užtruko per 1½ valandas. Klausimai lietuviškai ir anglų kalba. Skyriaus vedėjas P. Chapin pastebėjo, kad ministerija turi daug medžiagos ir yra neblogai susipažinus su Lietuvos bei Baltijos valstybių reikalais, bet domisi ypač gyvų liudininkų pasisakymais.

Su partijų atstovais

V. Šakalys buvo priimtas trijų parlamento narių, atstovaujančių visom trim partijom. Tai pasiekta nemažomis Algio Juzukonio pastangomis.

Konservatorių partijos vadas Joe Clark, turėjęs išvykti į Torontą, pavedė parlamento atstovui Michael Wilsonui, buvusiam prekybos ministeriui, susitikti su V. Šakaliu ir KLB atstovais. Beveik valandą trukusiame pasikalbėjime M. Wilsonas labai domėjosi V. Šakalio pasisakymais ir žadėjo, kiek bus įmanoma, V. Šakalį paremti.

Spalio 8 d. pasimatytą su socialistų partijos vadu Ed Broadbentu, parlamento nariu bei užsienio reikalų ministerio parlamentiniu sekretoriumi Louis Duclos.

E. Broadbentas nesenai lankėsi Lenkijoje ir Berlyne, kalbėjosi su darbininkų atstovais, turėjo progos pamatyti ir "Berlyno sieną", todėl jam buvo suprantami V. Šakalio pasakojimai apie 3 pasienio apsaugos juostas (elektrinės vielos, sargybiniai su šunimis ir t. t.). E. Broadbentui, kaip ir M. Wilsonui, buvo išteikta dr. T. Remeikio knyga "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-80".

Louis Duclos jau keleri metai yra parlamentinis narys užsienio reikalų ministerio įstaigoje ir yra keletą kartų susitikęs su baltiečių delegacijomis. Nesenai buvo Europoje ir Čekoslovakijoje, kur pastebėjo vakariečiams neįprastus suvaržymus. Jis smulkmeniškai klausinėjo V. Šakalį apie jo patirtį ir nuomones.

Senatorius Paul Yuzyk priėmė V. Šakalį ir KLB atstovus J. R. Simanavičių, Algį Juzukonį, J. V. Danį ir Ladą Giriūną, buvusį KLB Otavos apylinkės pirmininką, pietų metu ir apie 1½ val. kalbėjosi apie rezistencinį veikimą Lietuvoje. Sen. Yuzyk yra ypatingai gerai susipažinęs su sąlygomis Sovietų Sąjungoje. Jis yra buvęs Rytų Europos politinės istorijos profesoriumi, o dabar atstovauja Kanadai Atlanto Sąjungos pakomisei, besirūpinančiai laisvu judėjimu.

Spaudos konferencija

"Amnesty International Canada", vadovaujant D. Malanchukui, organizacijos biuletenio redaktoriumi, spalio 7 d. Otavoje suruošė V. Šakaliui spaudos konferenciją. "Canadian Press" atstovas paruošė pranešimą, kuris buvo išsiuntinėtis Kanados laikraščiams. Didžiausias Otavos dienraštis "The Citizen" įdėjo straipsnį "Action on Human Rights Required" kartu su V. Šakalio nuotrauka.

Spaudos konferencija buvo surengta ir Toronte. Reportieris Victor Malarek išspausdino ilgesnį straipsnį (kartu su nuotrauka) Toronto dienraštyje "Globe and Mail", kuris yra vienas iš įtakingiausių Kanados dienraščių ir plačiai skaitomas politiniuose sluogsnuose. Todėl šis straipsnis buvo plačiai pastebėtas. Reportieris aprašė V. Šakalio persekiojimus, dramatišką pabėgimą ir paminėjo jo atvykimo į Kanadą tikslą, būtent, liudyti parlamentinėje pakomisėje. Populiarus Toronto dienraštis "Toronto Sun" paskyrė visą puslapį apie V. Šakalį.

Del vykuso streiko Toronto aerodrome V. Šakaliui teko keliauti autobusu iš Buffalo į Torontą ir automobiliu iš Toronto į Otavą. Be to, po Otavos sekančią dieną buvo jau suplanuota nemaža programa susitikti spaudą, televiziją ir Ontario parlamentarų Toronte. Vis dėlto jis sutiko vėlai vakare pasimatyti su grupe Otavos lietuvių ir smulkiai papasakojo savo pabėgimo epopėją. Taip pat atsakinėjo į įvairiausius klausimus.

Lankėsi Kanados parlamento rūmuose pas įvairius politikus okupuotos Lietuvos reikalais. Iš kairės: KLB pirm. J. R. SIMANAVIČIUS, Lietuvos laisvės kovotojas VL. ŠAKALYS, Kanados Lietuvių Komiteto Žmogaus Teisėms Ginti vicepirm. A. JUZUKONIS

Iš V. Šakalio pasisakymų

Penkiolika metų teko V. Šakaliui išgyventi ilgus tardymus ir įvairius kalėjimus ar stovyklas už savo reiškiamas nuomones dėl žmogaus teisių ir sovietų neteisėtų veiksmų. Paskutinis atvejis, kai vėl grėsė kalėjimas, buvo 1979 m. gegužės 29 d. Tada jis buvo tardomas dėl "45 baltiečių memorandumo".

Keturiasdešimt metų sukakties proga nuo Molotovo-Ribbentropo sandėrio 1979. VIII. 23 grupė baltiečių (45) pasiuntė Sovietų Sąjungos, JAV, Vakarų bei Rytų Vokietijų vyriausybėms ir Jungtinių Tautų sekretoriui memorandumą, kuriame nurodoma, kad sudarant Molotovo-Ribbentropo sandėrį bei slapto priedus, nacinė Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasidalino Lenkiją, Baltijos valstybes, Suomiją ir Besarabiją. Vokietijai pradėjus karą su Lenkija, sovietai užėmė dalį Lenkijos, privertė Baltijos valstybes priimti jų karines bazines ir pradėjo karą su Suomija. Taigi, II D. karo pradininkai buvo nacinė Vokietija ir Sovietų Sąjunga. Po vokiečių kapituliacijos šie dokumentai pateko Vakarų sąjungininkams, o vėliau juos viešai paskelbė Federacinė Vokietijos Respublika.

V. Šakalys buvo vienas pagrindinių šio "45 baltiečių memorandumo" paruošėjų. KGB į šį memorandumą reagojo palaipsniui. Suėmimas visų pasirašiusiųjų būtų atkreipęs visuotinę dėmesį. Todėl pradėjo paskirti asmenų (iki šiol 7) tardymus, suėmimus, siuntimą į psichiatrines ligonines ir t. t.

Paskutinio Šakalio tardymo metu 1980. V. 29 buvo griežtai siūloma atšaukti savo parašą po tuo memorandumu. To nepadarė, buvo grasinama 10-15 metų kalėjimu. Tada V. Šakalys apsisprendė pasitraukti iš Lietuvos.

V. Šakalio nuomone, nusileidimai sovietams nieko nepasiekė; sutartinis ir tvirtas Vakarų pasipriešinimas betkokios rūsios sovietų agresijai pasiektų konkrečių rezultatų.

Sovietinis komunizmas pergyvena krizę ir ekonominėje srityje, nes negali Vakarų pasivyti ar su jais konkuruoti.

Nesant laisvės kūryboje ir moksle, nėra pakankamos pažangos ir technologijoje bei ekonominiame gyvenime. Helsinkio aktas ir atolydis sovietams buvo reikalingas gauti iš Vakarų daugiau pažengusių technologijų, mašinų ir medžiagų. Sovietai niekad nemanė pripažinti žmogaus teisių ir laisvių, kaip tai suprantama demokratinėje santvarkoje. Jie negali duoti tokių laisvių, nes sugriūtų sovietinio komunizmo sistema, kuri nėra socializmas, bet savotiškas feodalizmas.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" atliko ledlaužio vaidmenį, nes įrodė, kad KGB nėra visagalis ir negali užspolinti idėjinio pasireiškimo. Tai buvo žymus psichologinis laimėjimas. Toliau sekė kiti rezistenciniai leidiniai, kurių skaičius dabar yra gausiausias visoje Sovietų Sąjungoje.

Padėka

Mylimas vyras ir dėdė

a.a. Placidas Mickevičius

staigiai atsiskyrė su šiuo pasauliu 1980 m. rugsėjo 22 d. Buvo gimęs 1917 m. birželio 17 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Dėkojame visiems, kurie tiek daug mums padėjo tose skausmo bei liūdesio valandose.

Dėkojame kun. klebonui L. Kemėšiui ir kun. dr. J. Gutauskui už religinius patarnavimus laidotuvsė Delhi, Ontario.

Dėkojame už šv. Mišias, gėles ir pareikštas užuojautas.

Pagaliau visiems. tariame ačiū už visas paslaugas.

Nuliūdę: žmona Marytė, Pliskevičių vaikai ir jų šeimos

A+A

ANTANUI BAČĖNUI

mirus, jo žmoną, dukrą FELICIĄ URBONIEŲ su šeima, sūnus — VLADĄ ir VINČĄ su šeimomis nuširdžiai užjaučiame —

J. S. D. E. Bubuliai

A+A

MAMERTUI GIRČIUI

mirus, jo žmonai STASEI, dukterims JUDITAI, RUTAI, sūnui VINČUI ir visiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą —

Birutė Končienė ir Irena su šeima

BRANGIAM SŪNUI

A+A

RICARDUI BUMELIUI

mirus,

reiškiam gilią užuojautą jo tėveliams — HERTAI ir IGNIUI BUMELIAMS, broliui ROBERTUI bei visai giminei —

B. S. Sjr. Ignatavičius

A+A

WLADISLAW

KOWALEWSKI

mirė 1980 metų spalio 22 d., palikdamas liudinčius dukterį BARBARĄ ir brolių JUOŽĄ.

Palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės spalio

27, pirmadienį, Park Lawn kapinėse, Toronte.

Canadian Art Memorials Ltd.

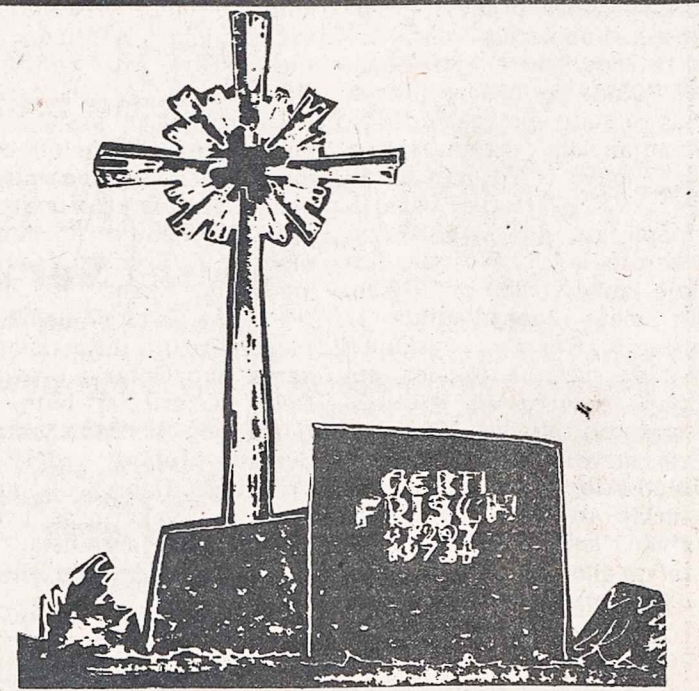
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

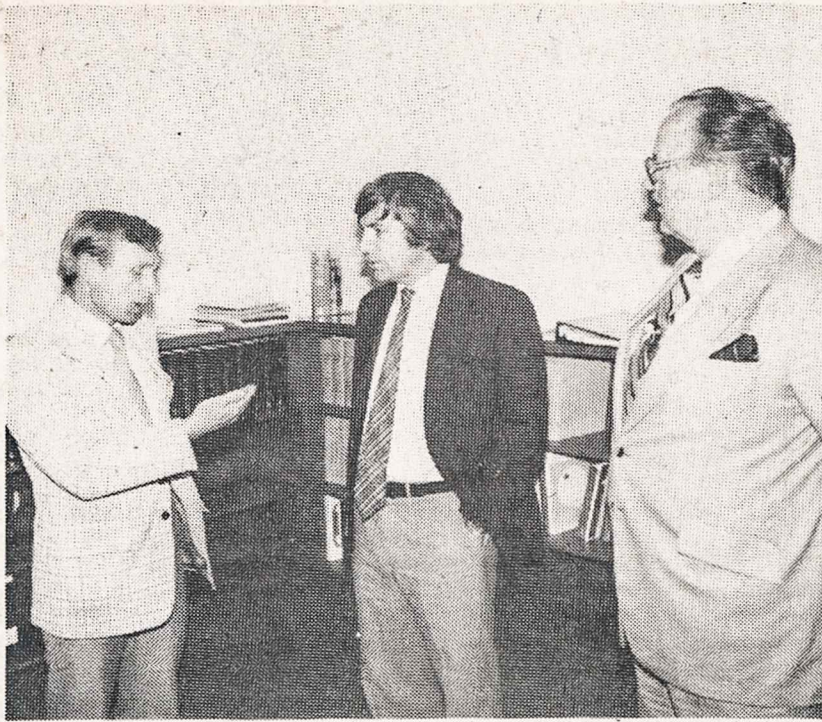
- * Elektros reikmenys
- * Saldytuvai
- * Televizijos aparatai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Skalbiamosios mašinos
- * Siuvamos mašinos
- * Vaikų baldai
- * Rašomos mašinelės
- * Įvairūs kilimai

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pas parlamentinį Kanados užsienio reikalų ministerio sekretorių LOUIS DUCLOS (viduryje). Kairėje — Lietuvos laisvės kovotojas VLADAS SAKALYS, dešinėje KLB pirm. J. R. SIMANAVIČIUS. Nuotr. J. V. Danio

Kodėl pagrobtas Česiūnas?

KAZIMIERAS TAUTGIRDAS

Ką tik gavome keletą puslapių iš okupuotos Lietuvos pagrindinio žurnalo "Alma Mater" 4 numerio, išleisto 1979 m. pabaigoje (spalis, lapkritis, gruodis). Čia spausdiname vieno straipsnio ištrauką. RED.

Kai užsienio radijas paskelbė V. Česiūno interviu su dienraščio "Draugas" korespondentu, V. Česiūnas jau buvo Lietuvoje, gulėjo MVD ligoninėje (Vilniuje, Požėlos g.). Mieste sklido KGB paleisti "gandai", kad "sportininkas buvo VFR apnuodytas kažkokiais vaistais, nežinojęs ką darys, o kai atsipeikėjęs, tai nuėjęs į TSRS ambasadą Vokietijoje ir paprašęs pagalbos dėl sugrįžimo į Lietuvą.

Kai kilo triukšmas VFR dėl V. Česiūno dingimo, staiga pasirodė straipsnis ("Literaturnaja gazeta"). Jos autorius — jau visiems žinomas savo patarnavimais KGB — P. Keidošius. Komentuoti šitą straipsnį tai tas pat, kaip "samprotuoti", ką iki šiol mėgsta daryti užsienio spaudos bei radijo komentatoriai, kurie vis dar "svarsto" įvairias V. Česiūno grįžimo į Lietuvą galimybes".

Kalbant apie V. Česiūną, norom nenorom tenka prisiminti įvykius dėl L. Vlasovos Niujorko aerouoste.

Ta proga vienoje laidoje "Vokiečių banga" paleido tokią repliką: susidaro įspūdis, kad TSRS KGB Amerikos aerouostuose šeiminkauja kaip savo namuose. Yra pagrindo tikėti, kad panašaus pobūdžio replika, atsirandanti su šalimi, "kur taip gera žmogui ir jauku".

Kai JAV pareigūnai "užsitikrino", kad L. Vlasova "grįžta į TSRS savo noru", staiga viskas nurimo. Pasidarė miela ir gražu: "nebeprisikartojo" Simo Kudirkos atvejį, Amerikos pareigūnai liko patenkinti, kad išvengė nemalonumų su TSRS, kad šis incidentas per daug nesupykėdė TSRS ir t. t. Svarbiausia — išgirdo, kad "pati" L. Vlasova pasakė, jog vyksta į Maskvą "savo noru". O tokios smulkmenos, kaip klausimai, kaip ji atsidūrė keleiviniame lėktuve, nepasibaigus koncertams, ką ji "veikė" daugiau kaip 73 valandas lėktuve, kodėl ji negalėjo pareikšti "savo noro" tuoj pat, nejudindavo, kuriems buvo greičiausiai partata "taikiai lik-

viduoti incidentą". Taip galvoti verčia bendra išryškėjusi Vakarų tendencija "neerzinti T. Sąjungos, nes gali pablogėti santykiai".

Tai prisiminti verčia ir vienas išgirstas užsienio radijo komentaras, kur svarstoma galimybė paklausti patį V. Česiūną, ar jis savo noru atsirado T. Sąjungoje. Dabar V. Česiūnas, atrodo, jau nebe ligoninėje. Jį jau matė žmonės besilankantį KGB rūmuose Vilniuje. Beveik nekyla abejonių, kad ir VFR pareigūnai išgaus iš V. Česiūno taip pat labai laukiamus žodžius, jog "grįžęs savo noru". Ir tokiu atveju VFR valdžiai "nukris sunkus akmuo nuo krūtinės". Vienas užsienio komentatorių jau yra išsitaręs, kad gal neverta dėl kažkokio Česiūno "gadin-ti draugišką VFR ir TSRS santykių". Atrodo, kad paskutiniu metu Vokietijos valdžia daugiau įsiekė, kaip nurašyti tam tikrą visuomenės dalį, kuri nerimauja, kad "VFR nesaugu", ir kaip likviduoti incidentą, ne kiek nesupykdyti TSRS. Gi paties V. Česiūno likimas jau ne pats svarbiausias dalykas. Galimas daiktas, dėl informacijos stokos klystame (o kaip šiuo atveju norėtume klysti!).

O dabar atsakykime į klausimą: kodėl gi buvo pagrobtas V. Česiūnas? Juk dabar vos ne kiekvieną savaitę kas nors paprašo politinio prieglobsčio, vos ne kiekvieną savaitę bėga iš TSRS ir Rytų Europos žinomi žmonės. Tai jau nieko nestebina. Tiesiog nujaučiama, kad jei tik pasitaiko galimybė, tuoj atsiveikiname su šalimi, "kur taip gera žmogui ir jauku".

I klausimą atsakyti nesunku. V. Česiūnas savo interviu su "Draugo" korespondentu aiškiai pasakė, kad "jis rašys knygą apie sporto padėtį TSRS". Iš jo žodžių aiškėjo, kad jis turi ką papasakoti, jog jo knyga gali būti labai nemaloni TSRS, ypač dabar, kai artėja olimpiada Maskvoje. Va, šitie žodžiai ir nulėmė jo likimą! Taip pasakė, o nepagalvojo apie KGB budrias ausis. Štai dėl ko buvo imtasi visų priemonių, kad tokia knyga nepasirodytų. Štai dėl ko V. Česiūnas "stebuklingu būdu" vėl grįžo į Lietuvą!

Šiuo metu V. Česiūno likimas nepavydėtinas, ypač turint galvą Vakarų valstybių norą bet kokia kaina nesupykinti TSRS.

Mūsų viršūnių vienybės siekiant

BRONIUS BIELIUKAS

Br. Bieliukas yra VLIKO tarybos narys — antrininkas ir PLB visuomeninių reikalų komisijos narys. Natūralu, kad jam rūpi VLIKO ir PLB santykiai. Spausdiname jo kritišką mintis ir pozityvius pasiūlymus iš jo paskaitos, skaitytos Elizabethe, N. J., lietuviams 1980 m. rugsėjo 27 d. Tautos šventės minėjime. RED.

Po ilgų tarpgrupinių pasitarimų, 1943 m. lapkričio 25 d. pradėjo veikti Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIKas. Jo paskelbtam 1944 m. vasario 16 atsišaukime "I lietuvių tautą" sakoma:

"Lietuvių tauta, siekdama išlaisvinti Lietuvą iš okupacijos ir atstatyti Lietuvos valstybės suvereninių organų svetimoms jėgoms laikinai sutrukdytą veikimą, yra reikalinga vieningos politinės vadovybės. Tam tikslui politinės lietuvių grupės, kaip tautos politinės minties reiškėjos ir vykdytojos, nutarė sujungti visas savo jėgas bendram darbui ir sudarė Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą — VLIK".

PLB Lietuvių Charta skelbia: "Pasaulyje pasklidę lietuvių sudaro vieną Pasaulio Lietuvių Bendruomenę" (1 str.); "Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę" (6 str.).

VLIKas pareiškė kad jis "...vykdys kuo plačiausią visuomenės konsolidaciją, lygins politinių grupių tarpusavio nesusipratimus" (VLIKO atsišaukimo 7 str.).

Tačiau greitai paaiškėjo, kad VLIKas nebuvo ir nėra pajėgus šį pastarąjį įsipareigojimą vykdyti, nes kartais kaikurių jį sudarančių grupės taiko skirtingus standartus, vertindamos savo ir kitų grupių žmones bei jų veiksmus. Ta, sakytai, "gimtoji" VLIKO nuodėmė laikas nuo laiko viena ar kita dingstimi išaukština VLIKO svarstymuose ir tuo būdu nuodija politinių grupių tarpusavio santykius.

Ta "gimtoji" nuodėmė, dar kun. prel. Mykolui Krupavičiui pirmininkaujant, vos nesunaikino VLIKO, kai išvaikė iš jo net penkias grupes iš vienuolių. Tik po kelerių metų, pirmininkaujant PLB atstovui prof. dr. Jonui Puzinui, vėl susitarė susėti visiems prie vieno stalo. Tačiau ir po to toji silpnėybė laikas nuo laiko vis drumsčia VLIKO grupių rimtį.

Nutrukę santykiai

Negerai, kad šį kartą toji silpnėybė palietė PLB (nebuvo galima nė tikėtis, kad jos atstovą išskoliotų pats VLIKO valdybos pirmininkas) ir nutraukė VLIKO valdybos su PLB valdyba santykius. Dar blogiau, kad po to VLIKO ELTA rimtai įžeidė kaikurias VLIKO grupes, paskelbdama netiesą, esą, "visos penkiolika VLIKą sudarančių grupės atmetė kaikurias insinuacijas dėl valdybos pasielgimo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės

atstovo reikalu" ("ELTOS Informacijos", 11/79), nors iš tikrųjų to reikalo VLIKO taryba visiškai nebuvo svarstiusi. Kol šis teiginys neatšauktas, PLB valdyba turi pagrindo manyti ir savo spaudoje skelbia, kad visos VLIKO grupės tam poelgiui priitariančios. Kitaip nė negalėtų manyti, kol "ELTOS Informacijos" nesiteikia netiesos paneigti!

Negalima sakyti, kad tiems santykiams atstatyti nebūtų buvę nieko daroma. Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. J. R. Simanavičius, prof. dr. Br. Kaslas ir aš tuoj po 1979 m. VLIKO seimo aptarėme tą dalyką. Be to, man teko lankytis Floridoje pas VLIKO valdybos pirmininką dr. K. Bobelį tuo pačiu reikalu. Rodos, išsikabėjom plačiai ir atvirai, bet jam mano pasiūlymai nebuvo priimtini. Greit bus metai, kai VLIKO ir PLB santykiai nutrūko.

Tačiau esama ir šviesulių. VLIKO taryboje, kuri renkasi posėdžių Čikagoje, grupių atstovų santykiai yra geri, džen-telmeniški. Antra, VLIKO valdybos pirmininkas yra darbštus vyras. Kaip žinome, ankstyvą pavasarį jis lankėsi P. Amerikoje, o pastaruoju metu — Europoje su Lietuvos Diplomatinės tarnybos ir VLIKO memorandumu Helsinkio akto signatarėms.

Galėtų kilti klausimas, kaip nusiteikę tų grupių žmonės, kurių atstovai nebalsavo už dr. K. Bobelio kandidatūrą į VLIKO valdybos pirmininkus. Man rodos, tos grupės nesudarė opozicijos. Priešingai, valdybai ir jos pirmininkui padeda. Dr. D. Krievickas pasiūlo žmogaus teisių komisijos pirmininku (dabartinis LTD ir VLIKO memorandumas yra daugiausia jo darbas). J. Giedraitis veikia pirmininkauja VLIKO Tautos Fondo valdybai. Br. Bieliukas talkino VLIKO valdybai, suorganizuodamas išleidimą Tomo Venclovo knygelės, skirtos PEN klubų atstovų konferencijai Brazilijoje. Yra ir daugiau bendradarbiavimo pavyzdžių. Dalyvaudami VLIKO tarybos posėdžiuose, žinoma, pasisakome kritiškai dėl tokių valdybos pirmininko arba valdybos darbu, kurie, mūsų manymu, yra netinkami.

Netinkama reakcija

Pati didžiausia VLIKO yda yra netinkamas jo reagavimas į kritiškų kitų pasisakymus. Kritikai, pasisakantieji dėl kaikurių valdybos ir jos pirmininko veiksmų, nepagrįstai apšaukiami tarnaujančiais KGB. Pz.

"ELTOS Informacijose" (12/79) rašoma: "Pastaruoju metu spaudoje reiškiamos visokių priekabės, prasimanymai ir melai VLIKO adresu yra ryški KGB priemonė griauti 36 metus išsilaikusi VLIKO orumą ir vadovavimą tautos kovoje už Lietuvos nepriklausomybę". Prie tokių sovietinių talkininkų, atrodo, "EI" priskiria ir katalikišką spaudą, kaip "Darbininkas" ir "Draugas" ("EI" 6-7/80). VLIKO valdybos informacijų tvarkytojas dar toliau nueina, įtarinėdamas PLB bendradarbius, pravaržuodamas "mask-varačiais" mėnraštį "Akiračiai". ("Naujoji Viltis", 12).

VLIKO ELTOS ir kaikurių jo valdybos narių užgaulūs pasisakymai prieš jų veiksmų kritikus kenkia visuomenės konsolidacijai, politinių grupių tarpusavio santykiams, nesilaiko 1944 m. vasario 16 VLIKO deklaracijos.

Ko reikia?

1. Reiktų visomis išgalėmis skatinti lietuvių visuomenę, kad "...visų politinių nusistatymų geros valios lietuviui nusiteiktų tarpusavio bendradarbiavimo ir vienybės dvasia nelygstamoje kovoje dėl Lietuvos" (VLIKO 1944 m. vasario 16 d. deklaracija).

2. Giliai įsisąmoninti, kad "Visi lietuvių yra lygūs tos pačios tautos vaikais, tarp savęs broliai." (Žodžiai Lietuvių Chartos, kuria remiasi PLB-nė).

3. Įsiminti, kad Lietuvos ir iš-eivijos lietuvių dorybės ir ne-dorybės yra tos pačios: a. vieni dirbame mokslo, kultūros, švietimo, savo profesijos srityse, bet nemėgstame politikos; b. kiti esame politiškai labai aktyvūs; c. vieni stengiamės kitam lietuviui padėti, kiti — kenkti, šmeižti.

Drįstų geidauti ir linkėti konkrečių pozityvių žingsnių — išlyginti VLIKO ir PLB-nės santykius: a. pasiskirstant Lietuvos vadavimo darbus; b. susitariant dėl politiniam darbui reikalingų lėšų telkimo; c. pripažįstant vienas kito pozityvius darbus; d. branginant tiesą ir gerbiant vienas kito autoritetą; e. kant-riai skaitantis su vienas kito skirtinga nuomone; f. rodant savo leidiniuose gero sugvėnimą pavyzdžius; g. visu nuosirdumu abiem bendradarbiaujant su Diplomatinė Lietuvos tarnyba ir ją visokiariopai palaikant.

VLIKO ELTOS biuletenyje pastaruoju metu švystelėjo pragiedrulus — tai "EI" 1980 m. 9 nr., kurio turinys yra visiškai tinkamas.

Okupuotos Lietuvos laisvės kovotojas Vladas Sakalas Kanados parlamento rūmuose įteikia knygą "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-80", parašytą dr. T. Remeikio, konservatorių partijos atstovui Michael Wilsonui, buvusiam prekybos ministru. Nuotr. J. V. Danio

Vlado Šakalio pareiškimas

(Notaro patvirtinto angliško teksto vertimas)

Aš, VLADAS SAKALYS, anksčiau gyvenęs Vilniuje, Lietuvoje, pareiškiu:

1. Kaip lietuvis disidentas rusų okupuotoje Lietuvoje buvau persekiojamas už taikingą politinę veiklą prieš savo krašto okupaciją ir pasitraukiau į Vakarų pasaulį. Šiuo pareiškiu, kad niekad savo valia negrįšiu nei į Lietuvą, kol ji bus okupuota, nei į Rusiją, nei kuri kitą rusų satelitinį arba jos okupuotą kraštą.

2. Jei laisvajame pasaulyje dingčiau arba būčiau sužeistas kokių nors neišaiškinamų būdu, tai reikėtų pagrobimą arba nužudymą, įvykdytą tiesiogiai rusų KGB arba jo pavedimu.

(pas.) V. Sakalys

Sis pareiškimas padarytas mano akivaizdoje 1980 m. spalio 16 d. augščiausiai minėto asmens, kuris atvyko pas mane bei padarė šį jo pasirašytą pareiškimą, jį pats laisva valia pasirašė, pilnai jį suprasdamas.

David E. Hill, viešasis notaras, Ontario provincija, Kanada

MYLIMAI MAMYTEI

A+A

VERONIKAI BISKIENEI

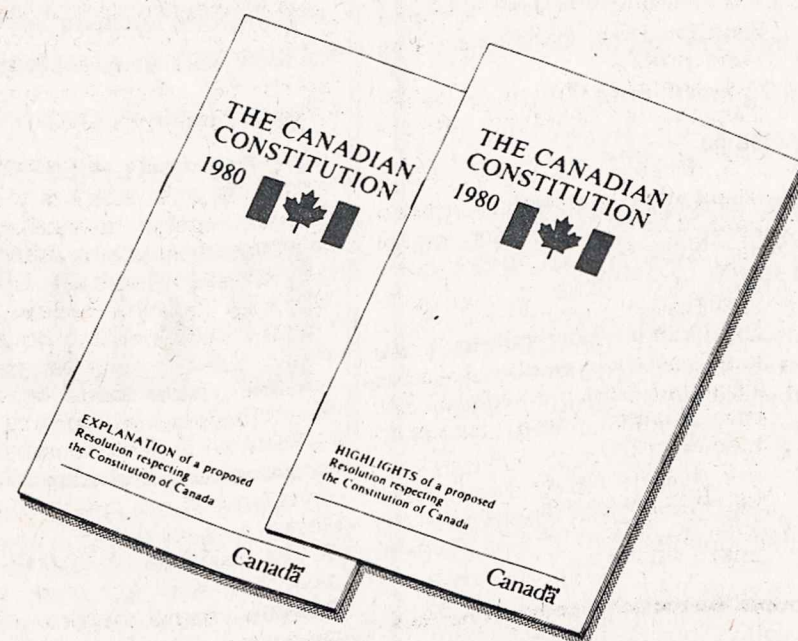
Lietuvoje mirus, sūnui VYTUI BISKIUI ir jo šeimai
reiškiame nuoširdžių užuojautą —

S. A. Olekai

J. V. J. Kriščiūnai, jn.

J. J. Kriščiūnai

Something to think about...

If you would like to have more information, free, you can pick up copies of these publications at most urban post offices.

If they are not available at your post office please send this coupon.

PUBLICATIONS CANADA
P.O. Box 1986, Station B, OTTAWA, Ontario K1P 6G6
Please send me more information on the Constitution:

Explanation ☐ # 16 ☐

Highlights ☐ # 17 ☐

Please also add my name to the mailing list ☐

Name

Street Apt. #

City/Town Prov.

Postal Code

Canada

Naujas lietuvių kelionių biuras

Simon's Travel Service

kviečia keliauti kartu!

Šv. Kalėdos ir Nauji Metai su giminėm.

Vilnius-Ryga 1980 m. gruodžio 22 d. iki 1981 sausio 5 d.

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus iškvietimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2

(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminiu.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prie Lietuvių Namų)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

Sudbury, Ontario

ETNINIŲ GRUPIŲ POBŪVIS, su-ruoštas Sudburio daugiakultūrės organizacijos Marymount mergaičių kolegijos patalpose, praėjo sėkmingai. Buvo įvairių tautinių grupių pasirodymai su tautiniais šokiais, dainomis, meninių dirbinių parodomis ir kepiniais. Lietuvių bendruomenė gražiai atstovavo N. Paulaitienė, M. Venskienė, J. Labuckienė ir I. Raškevičienė su meniniais, ypač gintaro, dirbiniais, audiniais ir kepiniais.

SESTADIENINĖ MOKYKLA šiemet pradėjo 31-uosius metus Christ the King parapijos salėje. Mokyklai vadovauja N. Paulaitienė.

DR. J. SEMOGAI išskrido atostogų į Havajus. K.A.S.

Taip keliavo Toronto gintariečiai per Prancūziją. Atvykę į St. Claude pasiima lagaminus Nuotr. R. Paulionio

JAUNIMO ZIBURIAI

Redaguoja RITA RUDAITYTE ir JULIJA ADAMONYTĖ

Jaunimas Kanados vakaruose

Pokalbis su jaunimo sąjungos atstovu Winnipege

Jurgis Valaitis yra dabartinis Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos Vakarų Kanados reikalų koordinatorius. Jis buvo Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku ir dalyvavo ant-rame ir trečiame jaunimo kongrese. Jis dabar gyvena Winnipege. Čia yra pasikalbėjimas su Jurgiu Valaičiu apie Vakarų Kanados padėtį ir apie Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos su- rengtą Vakarų Kanados jauni- mo stovyklą, kuri įvyko šių me- tų vasarą ūkyje prie Manitobos ežero.

R. R.: Kokios organizacijos veikia Vakarų Kanadoje, ypač Winnipege?

Jurgis: Winnipege veikia Ka- nados Lietuvių Bendruomenė ir Kanados Lietuvių Jaunimo Są- junga.

R. R.: Ar yra šokių grupių?

Jurgis: Taip. Tai jaunučių grupė 7-12 metų amžiaus, bet ji vardo dar neturi.

R. R.: Ar yra šeštadieninė mo- kykla?

Jurgis: Mes dabar bandom išiegti tokią mokyklą, kurioje būtų dėstomi lietuviški šokiai, dainos, tautosaka ir religija.

R. R.: Ar programos stovyklo- je supažindino vaikus su Lietu- vos tautosaka, kultūra ir kalba?

Jurgis: Taip. Programoje bu- vo kalbama apie tautosaką, šo- kius, dainas. Jaunimas išmoko apie 15 dainų ir šokių. Mažiukai išmoko du ar tris šokius, nuo jų neatsilikio ir vyresnieji. Buvo "Kronikos" vakarai su paskai- tom apie "Kroniką". Vėliau bu- vo suvaidinta keletas ištraukų iš "Kronikos".

Buvo "jeopardy game" vaka- ras, kuriame jaunimas pasiskir- stė į atskiras grupes: pvz. pasiva- dino lietuviškų miestų, tautosakos ar organizacijos vardu. Bu- vo šešios ar septynios tokios grupės. Jiems buvo pateikti

"Baltija" 1980

"Baltijos" stovyklos atidary- mas įvyko š. m. rugpjūčio 2 d. Susirinko apie 50 skaučių ir skautų vienai savaitei. Ta savai- tė prabėgo labai greitai. Maudė- mės dažnai, nes oras buvo šil- tas ir geras. Laužai buvo nepa- rastai įdomūs ir įvairūs, žaidi- mai smagūs. Maistas buvo toks skanus, galėjome net aplaizyti pirštus. Vadovai buvo jauni ir gerai pasiruošę. Reikalai esant, vadovai kiekvienam stovykla- uotojui mielai patarė ar padėjo. Stovyklos uždaryme buvo per- keltos 2 paukštytės į skaučių ri- kiute, 5 skautės į — patyrusių skaučių rikiute. Buvo labai liūdna išsiskirti, nes taip gražiai susigyvenom. Nusiminė visi iš- važiuavo atgal į Montrealį, lauk- dami kitų metų stovyklos.

Karolina Ottaitė

Kanados vakarų lietuvių jaunimo stovykloje prie laužo netoli Winnipego

Darbą pradėdant

Mielai skaitytojai:

Su šiuo "Jaunimo Ziburių" numeriu pradėdame savo metų darbą kaip naujos redaktorės. Viena esame iš Toronto, kita iš Montrealio, kad galėtume kuo daugiau jaunimo pasiekti ir apie juos parašyti.

Mes norime, kad "Jaunimo Ziburių" puslapis būtų vieta, kur jaunimas gali pareikšti sa- vo nuomones ar pažiūras apie lietuviškąjį gyvenimą.

Mėginsime jums rašyti apie jaunimo veiklą ir aplamai jauni- mą dominančias temas. Taip pat lauksime ir jūsų atsiliepi-

mų. Mes kritiką maloniai priim- sime, nes per ją galėsime suži- noti ką jaunimas galvoja. Norė- tume, kad kuo daugiau žmonių prisidėtų prie šio puslapio. Tad skatiname visus rašyti ir siųsti mums medžiagą. Taip visi kartu galėsime padaryti šį puslapį įdo- mų.

Redaktorių adresai: Rita Ru- daitytė, 22 Kenneth Avenue, Toronto, Ontario M6P 1H9. Tel. (416) 763-2136. Julija Adamo- nytė, 6470 Jolobert Ave., Mont- real, Quebec H1M 1K9. Tel. (514) 256-5355.

Moksleivių ateitininkų stovykla

Šią vasarą rugpjūčio 17-30 d. d. įvyko moksleivių ateitininkų stovykla Neringoj. Vermonto kalnuose. Tema buvo — mūsų vertybės. Iš viso stovyklautojų buvo apie 40. Jų amžius buvo nuo 12 iki 18 metų, bet daugu- ma buvo nuo 15 iki 17 metų. Komendantu buvo Arvydas Žy- gas, mergaičių vadovėmis — Jūratė Krokytė, Dalia Sakaitė, Rytone Ivaškaitė ir Bernadeta Tutimaitė. Berniukų vadovais buvo Vytenis Cyvas, Petras Tu- rinas, Morkus Sungaila ir Danie- lius Mališka. Kun. Rafaelis Sa- kalys buvo stovyklos kapelionu, p. Viesulienė — stovyklos glo- bėja.

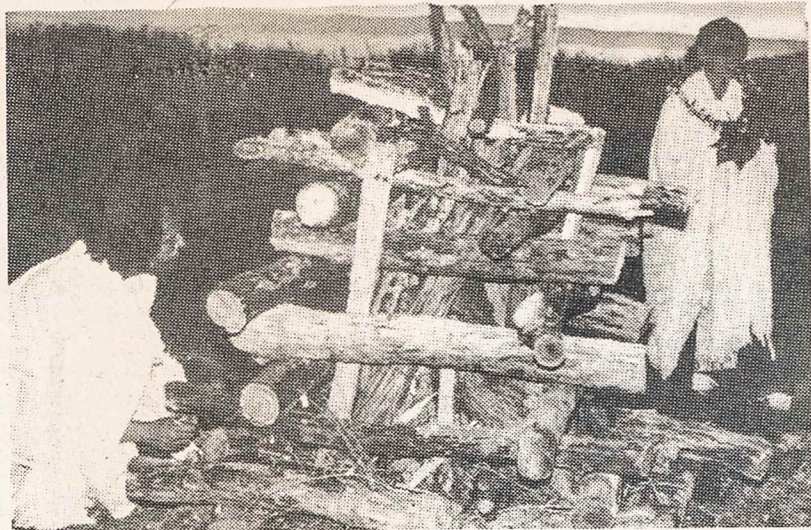
Programa buvo labai įdomi, ir stovykla daug pasiekė. Buvo daug idomių paskaitų ir pokal- bių. Dr. Skrupskelis kalbėjo apie Viktoro Petkaus padėtį ir jo moralinį pasirinkimą. Fede- racijos vadas J. Laučka 70 me- tų ateitininkų sukakties progą kalbėjo apie ateitininkų istori- ją. Turėjome pokalbį su p. Skrupskeliene apie meilę šei- moje ir draugystę. Dail. Viesu- las papasakojo, kaip Lietuvoje atsirado koplytstulpai. O kita diena kalbėjo apie Čiurlionį. Seselė Paulė kalbėjo apie visuo- meniškumą ir apie vadovo savy- bes. Kunigo Ylės paskaita buvo "Ateitininkas — kovotojas ir

kūrėjas", o kun. Pugevičius pa- aiškino apie Lietuvos okupaciją ir kalbėjo apie disidentus ir "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką".

Arvydas davė keletą pamokų apie tautosaką, paaiškino apie senovės lietuvių tikėjimą. Joni- nių papročius ir paruošė seno- viškas lietuviškas vestuves, ku- riose dalyvavo visa stovykla. Jaunais ir jaunoji buvo Rimas Puškorius ir Rasa Krokytė. Įvy- ko piršlybos, sužieduotuvės, mergvakaris, linksmavakaris ir piršlio korimas. Per kitus vaka- rus buvo laužai, literatūros va- karas, iškyla į Marlboro teatrą, susikaupimo vakaras, šokiai, opera ir talentų vakaras. Taip pat buvo kasdieniniai dalykai, kaip dainavimas, užsiėmimo bū- reliai, sportas, maudymasis. Kun. Rafaelis sakė labai įdo- mius pamokslus per Mišias kas antrą dieną.

Šią vasarą buvo dešimt me- tai mano stovyklavimo Neringo- je, bet pirmą kartą buvau vado- vybėje. Man labai idomu buvo matyti stovyklą iš kitos pusės. Sunku būti vadovu, bet sunku būti ir geru stovyklautoju. Aš manau, kad stovyklavimas man labai padėjo suprasti žmones ir išmokti gyventi su žmonėmis.

Danielius Mališka

Vadovai Neringos stovykloje, atlikę vaidinimą Nuotr. Irenos Adamonytės

Lituanistikos seminare

Važiuoju pirmą kartą į litua- nistikos seminarą viena, nežinau ko tikėtis, ką sutiksiu. Žinau tik, kad važiuoju pastobu- linti lietuvių kalboje. Atvažia- vus į "Loyola of the Lakes" su- tinku kelis senus draugus, bet matosi ir daug nepažįstamų veidų. Kiekvienam yra paskirtas atskiras kambarys, kad geriau galėtume studijuoti. Kaip gera pagaliau pailsėti po ilgos kelio- nės!

Pirmą vakarą mums yra pri- statomi visi lektorai ir taisyklės. Pagrindinė taisyklė — gali- ma kalbėti tik lietuviškai! Kaip sunku buvo iš pradžių, bet vėliau rečiau kada išsmuk- davo angliškas žodis. Tą patį vakarą turime kalbos egzaminą, pagal kurio rezultatus esame paskirstyti į kursus: "Lietuvių kalbos sintaksės", kuri dėstė V. Kavalūnas, "Lietuvių kal- bos kultūros" kun. J. Vaišnio, SJ, arba "vertimo mokslą" V. Kelertienės.

Sekančią dieną prasidėjo pa- mokos. Tuoj po pusryčių visi ėjome į savo paskirtas lietuvių kalbos pamokas. Kun. Vaišnys pirmą dieną jau išsitraukė dik- tantą. Kitomis dienomis taisė- me netaisyklingus sakinius, ver- timus iš anglų į lietuvių kalbą, rašėme rašinius ir ugdėme sa- vo kalbos kultūrą. Klausėmės dr. Misiūno paskaitos apie Lie- tuvos istoriją nuo 1772 iki 1918 m. Dar prieš pietus nuėjome į dr. Klimo kirčiavimo pamoką, kur taisyklingai mokėmės kir- čiuoti daiktavardžius, veiksma- žodžius, kad gerai galėtume skaityti.

Pavalgius pietus, prieš sekan-

čią pamoką turėjome laisvalai- kį. Vieni žaidė tinklinį, kiti ėjome pasivaikščioti, tretį pa- mokas pradėjo ruošti. Pirmą pa- moka po pietų buvo dr. Šilbajo- rio apie "eilėraščių stiliistiką", po kurios dr. Remeikis dėstė apie Lietuvos rezistenciją. Paga- liau po ilgos dienos atėjo ir paskutinė pamoka. Dr. Mazi- liauskienė mums paaiškino apie lietuvių noveles, kurių mums reikėjo perskaityti dvylika iš vi- so per visą seminarą. Įdomu bu- vo klausytis apie konfliktus, struktūrą, stilistines priemones.

Antrą savaitę atvažiojo dr. Mačiuka, "kuris labai įdomiai mums kalbėjo apie Lietuvą po 1940 metų. Jis paaiškino apie įvairias okupacijas, ekonomini- nus laimėjimus ir dabartinę gy- venimą Lietuvėje.

Vakarai dažniausiai buvo pa- likti studijoms, bet vieną vaka- rą stebėjome esančius talentus, o kelis vakarus žiūrėjome fil- mus. Vienas vakaras buvo pa- skirtas kalbininkui K. Būgai pa- minėti. Šeštadienio vakarais dai- navome, juokus pasakojome, linksminomės.

Sis seminaras yra labai gera proga sustiprėti lietuvių kalbo- je. Baigus šeštadienines mokyk- las, labai daug kas užmiršta po kiek laiko, o čia vėl viską gali- ma prisiminti ir dar daugiau iš- mokti. Kiekvienam yra verta bent kartą į seminarą nuvažiuo- ti. Aš ten pamačiau, kaip ma- žai mokėjau lietuvių kalbos!

Julija Adamonytė

• Lietuvių šeimos kalba yra lie- tuvių kalba

Buvę Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkai. Pirmoje eilėje iš kairės: ALMIS KUOLAS, LAIMA BERZINYTĖ (dabartinė pirmininkė); ant- roje eilėje: JURGIS VALAITIS, PAULIUS KURAS Nuotr. A. Seskaus

Vakariečių stovykloje

Prie gražaus Manitoba ežero, kunigo J. Bertašiaus tvarkomo- je vasarvietėje, įvyko antra Va- karų Kanados jaunimo stovykla. Suvažiuavo 30 stovyklautojų, po truputį iš visur — Albertos (Calgary ir Edmonton), iš Onta- rio (Collingwood, Delhi, Toron- to, Windsor), iš Čikagos, Niujo- rko ir Winnipego.

Nors stovyklautojų skaičius buvo nedidelis, laikas labai linksmam praėjo, ir aš esu labai patenkinta, kad galėjau daly- vauti. Visi turėjome gerą progą susidraugauti ir pabendrauti. Kadangi buvo skelbiama, kad stovykla bus lietuvių ir anglų kalbomis, pritraukė jaunimo iš vakarų, kuris galbūt niekuomet nebūtų išdrįsęs važiuoti ir įsi- jungti.

Paskaitos ir diskusijos buvo gyvos ir įdomios. Per "Kroni- kos" diskusijas susipažinome su padėtimi Lietuvoje ir per "Kroni- kos" vakarą turėjome progą suvaidinti keletą vaizdų ir už- jausti kovotojus dėl laisvės. "Kronikos" vakaras užsibaigė su Mišiomis, kurios visiems iš- spaudė ašaras savo grožiu ir reikšmingumu.

Per "current events" diskuta- vome padėtį mūsų lietuvių kolo- nijose. Buvo įdomu pasidalinti žiniomis. Jaunimas iš didesnių kolonijų suprato, kaip yra sun- ku išlaikyti lietuviybę mažose

gyvenvietėse, kur nėra lietuviš- kos šventovės, Lietuvių Namų, kur jaunimas nėra pratęs daly- vauti lietuviškoje veikloje. Pa- stebėjau, kad yra panašių proble- mų ir didesnėse kolonijose, būtent, sunku rasti veikėjų.

Šokių būreliai visus visuomet sudomindavo. Užbaigime vyres- nieji šoko "Suk, suk ratelį", "Suktinį" ir "Čigonėlių". Taip pat išmokom įvairių rankdar- bių, daug dainų ir daug sporta- vome.

Bet visi minėti užsiėmimai nebūtų tokie puikūs, linksmi ir įdomūs, jei ne vadovai. Aš nie- kuomet nepamiršiu kunigo J. Bertašiaus ir jo nuostirdumo; se- selės Ignės ir jos entuziazmo; Rasos Soliūnaitės dainų ir akor- deono; Arūno Čiuberkio ir jo nuotykių; Juozo Kaspariūno ir jo sporto klišių; Laimos Berži- nytės ir jos pamokų; Jurgio Va- laičio ir jo pastangų; ponį Bal- čiūnienės ir Timmermanienės skaniai pagamintų valgių; p. p. Bežių nuostirdaus priėmimo.

Sveikinu KLJS valdybą, Ra- moną Vaičiūnaitę ir visus padė- jėjus už iniciatyvą ir suorgani- zavimą šios stovyklos.

Pilna entuziazmo laukiu tre- čios Vakarų Kanados jaunimo stovyklos, kur vėl visi galėsime praleisti laiką linksmoj lietuviš- kų nuotaikoj.

Veronika Krausaitė, Calgary, Alta.

Ir studentai stovyklavo

Baigdami vasaros atostogas, iškeliavome trys e studentų ateitininkų stovyklą, kuri įvyko rugpjūčio 23-31 d. d. Tippecanoe, Ohio. Kelionė iš Montrea- lo truko maždaug 14 valandų. Pabaigoje paklaidžiojome aud- ros išplautais miško keliais, bet stovyklon atvykom pirmosios.

Palengva rinkosi seni drau- gai ir nauji nematyti veidai. Te- ko susipažinti su studentų ateiti- nininkų centro valdyba, kuri or- ganizavo stovyklą. Jos kome- dantais buvo Dana Balčiūnaitė ir Edis Razma, pagalbininkais — Rūta Staniškytė ir Andrius Kaz- lauskas. Susirinkome maždaug 30 studentų. Per savaitę gerai susipažinome, nes gyvenome kaip didelėje šeimoje.

Programa buvo labai gerai paruošta ir neteko nuobodžiau- ti. Kiekvieną dieną buvo daina- vimas, užsiėmimų būreliai (tauti- niai šokiai arba chorėlis), dvi pamokos iš buriavimo, jodinėji- mo arba irklavimo.

Programa turėjo ir rimtesnę savo dalį, kuri pagilino stovyk- los temą "Susipažinimas su da- bartine Lietuva". Kun. Kijaus- kas kalbėjo apie Mišių prasmę, dr. Jonas Cudow apie lituanis- tikos studijas ir lituanistikos katedros reikalingumą, dr. Au- gustinas Idzelis — apie ekolo- gines problemas Lietuvoje, Liu- das Sagys — apie tautinius šo- kius Lietuvoje, Linas Rimkus — apie pogrindį Lietuvoje, dr.

Juozas Kazlas — apie Sovietų Sąjungos ateitį.

Vakarai praeidavo linksmi. Dainavom ir vaidinom prie lau- žo, iškylavom ir bandėm miego- ti po atviru dangumi. Žaidėm vėliavėles, važiuavome į miestelį vakarieniam, lankėm teatrą ir per "fukų" vakarą vartinam juos besivaržančius dėl pripaži- nimų.

Stovykla labai sklandžiai ir įdomiai praėjo. Buvo gera pro- ga atnaujinti savo ryšius su draugais, kalbėti vien tik lietu- viškai, pagalvoti ir nustatyti lie- tuviškos vietą savo gyvenime. Stovykla buvo tikrai prasminga ir tikiuosi, kad dauguma vėl lauks ateinančios vasaros ir ke- liaus į studentų ateitininkų sto- vyklą.

Kristina Mališkaitė

JAUNIMO DEMONSTRACIJA!

Toronto universiteto studen- tija (estai, latviai, lietuviai, uk- rainiečiai, vengrai, žydai) ren- gia demonstraciją Otavoje lap- kričio 7, penktadienį, 12 v., prie parlamento rūmų ir sovie- tų ambasados. Demonstracijos tikslas — reikalauti, kad Ka- nados valdžia Madrido konferen- cijoje stipriai gintų žmogaus teises bei jų vykdymą sovietų pavergtuose kraštuose, o Sov. Sąjunga jas respektuotų ir duo- tų laisvę pavergtom tautom. Smulkiau žiūr. Toronto kroniko- je.

Sukaktuvininė mokytoja ANTANINA GRAJAUSKAITĖ-MIKŠIENĖ (ketvirta iš kairės) su savo mokiniais Hamiltone mokslo metus užbaigiant 1980 m. gegužės 17 d. Nuotr. J. Miltenio

Mokytojo darbas - tikrai profesija?

Mokytoja Antanina Grajauskaitė-Mikšienė per 40 metų pedagoginio darbo auklėjo daugiau kaip 1000 mokinių

Kartą universitete buvo diskusijos apie tai, ką reiškia mokytojo darbas. Dalis diskusijose dalyvavusių studentų buvo nuomonės, kad mokytojo darbas prilygsta visiems kitiems darbams — intelektualiniams ir fiziniams. Tai esąs pirmoje eilėje darbas už duonos kąsnį. Kiti manė, kad mokytojo darbas yra profesija — mokytojas eina dirbti ne vien dėl kasdienės duonos, bet turi ir dvasinių tikslų — auklėti jaunąją žmonių kartą. Auditorijoje buvo dar keli studentai su trečia nuomone. Jie manė, kad mokytojo darbas yra misija — mokytojo pašaukimas pasirūpinti žmogus eina aukotis jaunosios kartos laimė, statydamas tą tikslą augščiau netgi už savo asmeninio gyvenimo reikalus, augščiau už savo sveikatą ir asmeninę gerovę.

Ir kai dabar, po 40 metų darbo mokyklose pasižiūri į save patį ir į didelį būrį kolegų, su kuriais teko dirbti, — prieinu išvados, kad ano meto studentų diskusijų perspektyvos buvo gana teisingos: dauguma mokytojų pasiskirsto į dvi grupes — darbininkų už duonos kąsnį bei profesionalų ir tik maža dalis tenka misijonierių kategorijai.

Su tomis mintimis važiuoju į Hamiltoną pasikalbėti su mokytoja Antanina Mikšiene, išėnančia į "pensiją" po beveik 40 metų darbo lietuviškose mokyklose (31 metus dirbo Hamiltono šeštadieninėje Vysk. M. Valančiaus mokykloje).

Pasikalbėjimas prasidėjo nuo biografinių žinių. Mokyti. A. Grajauskaitė, gimusi tėvų ūkyje netoli Vilkaviškio, baigė Marijampolės mokytojų seminariją jau Lietuvos laisvės sutemoje, ir jai beteko dirbti Lietuvoje vos kelerius metus. Pradėjo dirbti kaimo mokykloje, pradžioje Paširvintyje, Vilkaviškio apskr., o paskui Pajevonių valsčiaus Būdvielių mokykloje. (Toje pačioje mokykloje teko savo pedagoginę karjerą pradėti ir man, tik dešimtmetį anksčiau už p. Mikšienę).

Karo audra negailestingai palietė jos tėvų šeimą. Jų ūkis buvęs tarp Vilkaviškio geležinkelio stoties ir Vilkaviškio miesto, pateko į patį mūšių lauką ir buvo sunaikintas. Grajauskų šeima išbėgiojo, susitarusi susitikti Būdvielių mokykloje. Deja, čia nebeatvyko tėvelis. Pavaręs pakelyje sustojo pernaktoti, buvo raudonųjų sulaukęs ir greit po to mirė, savųjų nepažinęs. Visi kiti, su mamyte priešakyje, atsikūrimo Bavarijoje Ingolštade, ir po to Kanados Hamiltone, kur iki šiol visi te-

begyvena. Pedagoginį darbą išvijoje mokyti. A. Grajauskaitė tęsė Ingolštade, kur tik įsteigtoje lietuvių pradžios mokykloje. Į Kanadą atvykusi 1949, tuoj pradėjo dirbti Hamiltono lietuvių šeštadieninėje mokykloje. Čia per savo rankas ir širdį praleido apie tūkstantį mokinių.

Tai formalioji jos darbo pusė, bet mokytoja Grajauskaitė, Hamiltone sukūrusi šeimą su mokytoju ir mokyklos vedėju Jonu Mikšiu, nesiribojo vien pamokomis. Jos misijonieriška dvasia spindėjo visur nuo pat pirmųjų pedagoginių žingsnių Būdvieliuose. Jau čia vakarais pas ją rinkdavosi jaunimas pasikalbėti, padainuoti, kanklių muzikos pasiklausyti, vaidinimo mene pasilavinti, o vyresnieji, ypač jaunos šeimos, pasitarti. Toji pati dvasia buvo jaučiama ir klasėje, kur ji sugebėjo lengvai apvaldyti išdykusius vaikus, kuriuos tėvai ėmė siųsti net iš kitų mokyklų, netgi pas Būdvieliuose gyvenusius gimines iš Kauno.

Panaši dvasia vyraavo ir jos darbe Hamiltone. Mokykloje vaikų, mokytojų ir tėvų mylima, ji savo darbu aukėjo visur, kur reikėjo: ruošdavo vaikų vaidinimus Kalėdų eglutėms, Motinos Dienos bei kitokiems minėjimams. Šis darbas buvo ypač sunkus pradžioje, kol Hamiltone dar nebuvo dirbo Hamiltono šeštadieninėje Vysk. M. Valančiaus mokykloje.

Pasikalbėjimas pasiekė mokytojos Antaninos Mikšienės gyvenimo pabaigą, liko dar vienas klausimas:

— Žiūrėdama į praeitį, ką norėtumėte pasakyti šia proga?

— Girdžiu ir skaitau apie mokytojus, kurie skundžiasi dėl disciplinos klasėse. Man rodo, kad tokie mokytojai savo mokinių pakankamai nemyli. Jaunos vaikų širdys labai jaučia mokytojus, kurie juos myli, o taip pat ir tuos, kurie yra jiems vien šaltai formalūs arba net širdies gilumoje jų nekenčia, nors viešai ir neparodo. Iš savo praktikos turiu pasakyti, kad kalbėjimas širdimi ir širdį gali išspręsti nors ir sunkiausias mokykloje ar už jos ribų susidarancias problemas.

Pasikalbėjimą turėjome baigti, nes atėjo priešpiečių laikas, ir p. Mikšienė išskubėjo į senelių namus pavalgydinti ir pavadžioti jos globojamą aklą tau-

tietę. Taigi, misijonierės darbas niekad nesibaigia.

Pati pagerbimo iškilmė įvyko spalio 18 d. Hamiltone, Jaunimo Centre. Ilgesnį žodį, apibūdinamas sukaktuvininės atliktus darbus, pasakė mokyti. A. Rinkūnas. Po jo kalbėjo ir sveikino: tėvų komiteto pirmininkas ir šios iškilmės rengėjas V. Mačys, prel. J. Tadarauškas, Hamiltono apyl. pirm. ir buvęs sukaktuvininės mokinys dr. V. Kvedaras, Hamiltono mokyklos vedėjas K. Mileris, Toronto mokyklos atstovė p. Gudaitienė. Baigiamajame žodyje p. Mikšienė padėkojo visiems, prie šios iškilmės prisidėjusiems, o taip pat ir Augščiausiam, jos darbus globojusiam. A. R.

Žalingos naujovės mokyklose

Švietimas valdinėse Amerikos mokyklose priešų liepto galį

M. DAINIUS

Į JAV-bių valdžios išlaikomas mokyklas gana daug ir mūsų jaunesniųjų šeimų leidžia savo vaikus. Šios mokyklos turi daug problemų. Tuoj po II D. karo amerikiečių pradžios mokyklose susikryžiuvo mokymas su auklėjimu. Šitokio susikryžiavimo mes nepriklausomais laikais Lietuvoje neturėjome, nes visoje mokyklose mokymas ėjo drauge su auklėjimu. Mokytojas turėjo teisę pasakyti vaikui (ypač gimnazijose klasės auklėtojais) kuris mokinio elgesys buvo nusikalčimas. Dėl blogo elgesio gimnazistai (labai retai) buvo šalinami iš gimnazijos su teise istoti į kitą mokyklą, o kartais ir be jos. Gimnazijų mokiniai savo mokslo pažymėjimuose turėdavo elgesio, drausmingumo ir tvarkingumo pažymius.

Daug pakeitimų

Amerikiečių mokyklose per kelis dešimtmečius buvo įvesta daug pakeitimų. Pirmiausia iš mokyklų buvo išmesta malda prieš pamokas, o taip pat griežtai atskirtas mokymas nuo auklėjimo. Tėvai pradėjo šaukti, kad mokytojai tegu dėsto savo dalykus, o vaikų auklėjimu pasirūpins jie patys. Čia daugelis tėvų pamiršo, kad nevisi tėvai yra ir auklėtojai.

Toliau buvo pradėta bijoti, kad lankymas mokyklos nepakenktų vaiko asmenybei — jo individualumui. Tada visi pradėjo vaikams pataikauti, buvo suteikta mokiniams daugiau laisvių. Vaikai nebuvo už blogą mokymą paliekami tame pačiame skyriuje antriam metam, sumažinti namų darbai ir t. t. Tada vaikai pradėjo daugiau valandų praleisti prie televizijos,

o labai mažai prie pamokų paruošimo. Žinoma, buvo ir išimčių, bet labai nedaug.

Liūdno pasekmės

Siemet susirūpinta, nes paaiškėjo, kad vaikai, baigę mokyklą, nemoka skaityti. Suaugę mokiniai nepajėgia užpildyti darbo anketos, o kiti visai nemoka skaičiuoti.

Labai skaudžias žymes (ypač pradžios mokyklų mergaitėms) paliko ir seksualinio švietimo pamokų įvedimas. Viskas vaikams buvo aiškinama kuvo smulkiausiai apie lytinį brendimą. Lentoje buvo viskas iliustruojama piešiniais ir paveikslais. Daugelis tėvų buvo patenkinti, kad šias pareigas mokytojai nuėmė nuo jų galvų, o mokiniai, atrodo, tuo nauju mokslu susidomėjo. Pasakos, kurias sekda vo savo vaikams senelės, kad gandrais atneša į namus kūdikėlių, pasibaigė.

Instinktas, kuris yra paveldėtas iš tėvų ir kuris turi gyvybinę galią asmeniui, liko nustumtas į šalį kaip pasenęs ir atgyvenęs dalykas. Buvo pamiršta, kad vištos niekas nemoko, kaip padėti kiaušinių ir kaip jį išperėti. O išperėtam viščiukui niekas neaiškina, kaip prasikalti su snapuku kiaušinio lukštą, išlįsti iš jo ir įšiekti lesalo.

Ir kas iš to išėjo? Praėjusiais metais spaudoje teko skaityti, kad Niujorko pradžios mokyklose užregistruota apie 700 nėščių mergaičių (7-8 sk.). Mokytojai pradėjo reikalauti, kad mokyklose būtų ištuštinta viena klasė gimdyvėms, kad į mokyklas ateitų budėti iš ligoninės slaugės, nes nė viena iš tų mergaičių tikrai nežino, kada prasidės gimdymas. Kaikurios mokyklos griežtai užprotestavo, kad jos

Klevelando skautija atšventė LSS 30 metų sukaktį. Prie mikrofono — vyr. sktn. M. Jonikienė, kairėje — buvusis tūntininkė v.s. N. Kersnauskaitė, dešinėje — dabartinė tūntininkė v.s. S. Gedgaudienė. Nutr. V. Bacevičiaus

prie gimdymų neikiš savo rankų, nes to darbo niekad nesimokė.

Nauji pasiūlymai

Taip dalykams susiklosčius, ši rudenį atsirado naujų pasiūlymų mokykloms. Jau norima įvesti į mokymo programas, kaip išvengti nėštumo, kaip napsikrėsti venerinėmis ligomis. Numatoma aiškinti apie abortus ir net homoseksualizmą (šio žodžio net ir mūsų "Dabartiniam lietuvių kalbos žodyne" nėra). Jeigu tokius dalykus vaikams pradės aiškinti tai bus tikra Sodomą-Gomora. Tie mokiniai pamatys tokių baisių dalykų tų nelaimingai apsigimusių žmonių gyvenime. O platesnė iliustracijom vaikais atras medžiagos patys, nes kiekvienoje laikraščių parduotuvėje, kiekviename knygyne pilna pornografinių žurnalų. Dar prieš 25 metus tokie žurnalai buvo parduavinėjami slapta ir tam tikrose vietose. Čikagoje parapijos, įvairios religinės organizacijos ir daugelis tėvų reikalauja, kad ta nepadori spauda būtų uždrausta viešai platinti, bet nieko negelbsti.

Gerai apgalvokite prieš pradėdami betkokį savo namo remonto darbą

Prieš pradėdami betkokį namo pataisymą ar atnaujinimą, rūpestingai apgalvokite. Tiksliai nuspręskite ko norite, kad būtų padaryta. Nubraižykite bendrą planą. Apsidairykite aplinkėje ir pajieškokite sau tinkamo rangovo.

Šios kelios pastabos palengvins kaikiurių problemų sprendimą:

- ✓ Nesileiskite įkalbami atlikti kokį nors darbą vien dėlto, kad jūsų kaimynai tai daro, arba dėlto, kad siūloma kaina yra pigi.
- ✓ Jei projektas yra didesnio masto, kreipkitės į specialistą (architektą arba inžinierių), prieš pradėdami darbą.
- ✓ Paprašykite kainos bent iš trijų patikimų firmų.
- ✓ Kai apsispręsite pasirašyti sutartį, pirmiausia sužinokite kas atliks darbą.
- ✓ Reikalaukite, kad visos detalės būtų įrašytos į sutartį — atlikimo darbo rūšis ir kiekis, visa kaina, pabaigos data ir visi ekstra dalykai.
- ✓ Jei turima reikalo su didele pinigų suma, tegu jūsų advokatas peržiūri sutartį prieš ją pasirašant. Nemo-kėkite didesnės įmokos kaip 10%.
- ✓ Niekad nepasirašykite užbaigos pažymėjimo, kol nebus darbas atliktas pagal jūsų reikalavimus.
- ✓ Pasilaikykite 15% baigiminio mokėjimo 37 dienas po darbo užbaigimo. Tuo būdu, jei rangovas ar parangovis būtų nesumokėjęs už medžiagą, būsite apsaugoti nuo atsakomybės, kaip to reikalauja įstatymas (The Mechanics Lien Act).

Nežiūrint rūpestingiausiai paruoštų planų, galite tapti neetiškos verslininkų praktikos auka.

Provincinė jūsų vyriausybė nori, kad žinotumėte savo teises, kurias laiduoja vartotojų apsaugos ir verslo įstatymas (Consumer Protection and Business Practices Acts).

✓ **Vartotojų apsaugos įstatymas** leidžia jums panaikinti betkokią sutartį, pasirašytą jūsų namuose (kur medžiagų pristatymas, mokėjimai ir darbas yra neužbaigti), pasiunčiant registruotą laišką bendrovei per 48 valandas arba per dvi pilno darbo dienas nuo pasirašymo.

✓ **Verslo įstatymas** leidžia jums panaikinti sutartį, pasiunčiant registruotą laišką bendrovei, jeigu buvotė suklaidintas neteisingos ar apgaulingos pasiūlos. Jei norite gauti penkis nemokamas brošiūras apie namų remontą, išorinį apkalą (siding), grindimą, dažymą bei dekoravimą ir izoliavimą, rašykite:

Consumer Skills,
Ministry of Consumer and
Commercial Relations,
555 Yonge Street, Toronto, Ontario
M7A 2H6.

Frank Drea,
Minister of Consumer and
Commercial Relations
William Davis, Premier

London, Ontario

PRISIMINTAS PR. TUMOSAS. Šv. Mišiomis prisimintas prieš metus miręs a.a. Pranas Tumasas. Ta proga klebonas kun. J. Staškus pašventino žmonos Saulės ir dukros Birutės pastatydintą gražų paminklą. S. Tumasienė dalyvavusios pakvietė į parapijos salę pietums.

Pranas Tumasas — Lietuvoje miškininkas, daugiausia dirbęs Žemaitijoje, o Londone — G. M. elektrikas bei kruopštus lietuvių veiklos darbuotojas. Tai buvo vienas iš atsparesniųjų svetimam įtakai aplinkės lietuvių: labai brangino viską, kas lietuviška, ir niekada nesizavėjo svetimybėmis.

"KAVALKADA 80". Su dideliu pasisekimu praėjo pirmą sykį Londono Folk Arts Council suorganizuota "Kavalkada 80". Tai tas pat, kas Toronto žinoma "Karavano" var-das. Aštuonios tautybės įrengė paviljonus ir turėjo nesitiktą pilną. Juos aplankė apie 10.000 žmonių. Lietuviai šį kartą paviljoną neturėjo. D. E.

St. Catharines, Ont.

KVIEČIAME DALYVAUTI į Lietuvos kariuomenės šventę minėjime š.m. lapkričio 8 d., 6.30 v.v., Slovaki salėje, Page ir Welland gatvių sankryžioje. Programą atliks Toronto tautinių šokių grupė "Atžalynas", vadovaujama Aldonos Zander. "Atžalynas" yra atlikęs menines programas ne tik Toronto lietuvių renginiuose, bet ir daugybę kitų vietovių. Šventėje bus trumpa St. Jokūbaičio iš Toronto paskaita. Linksmajai daliai gros J. Adomaitis iš Toronto. Veiks įvairių gėrimų baras, bus loterija — laimės šulins. Kviečiame organizacijas dalyvauti su vėlavomis šventės minėjime ir sekančią dieną, sekmadienį, vienuolyno šventovėje pamaldose ir gėlių padėjime prie tautinio paminklo.

Lietuvos kariuomenės šventės ruošą rūpinasi Niagaros pusiasalio KLV S-gos "Ramovės" skyrius. Ši šventė yra visų lietuvių šventė, nes Lietuvos karys 1918 m. su ginklu rankoje atstatė prarastą Lietuvos nepriklausomybę ir grąžino laisvę visiems Lietuvos gyventojams. Visi lietuviai yra kviečiami prisidėti prie šventės ruošos ir joje dalyvauti.

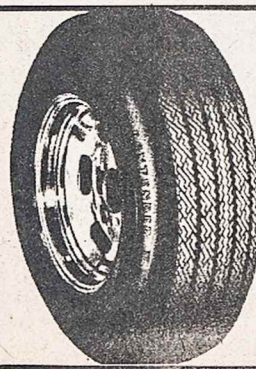
J. Sarapnickas

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

S.G. TIRE SERVICE
459 RONCESVALLES AVE. (kieme)
Tel. 534-6602 • 534-9989

AUTOMOBILIAMS PADANGOS IR RATAI:
B. F. Goodrich, Pirelli, Uniroyal, Michelin,
radials ir kt. Elektroniskas ratų išbalansavi-mas, padangų taisymas, naujos ir vartotos padangos. Atidaryta: pirmadienį iki penktadienį, 8.30 v.v. — 6 v.v., šeštadienį 8.30 v.v. iki 1 v.p.p.

Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ, akompanuojama VYTO BAKŠIO, atliko koncertinę programą Bostone "Laisvės varpo" — lietuvių radijo programos surengtame vakare 1980 m. spalio 5 dieną
Nuotr. K. Daugėlos

"Čičinskas" pro uždangos plyšį

AURELIJA BALASAITIENĖ

Po pasisekusių "Emilijos Platerytės" pastatymų "Dainavos" ansamblis išgyvena tam tikrą atgimimą — jo vadovybė ir nariai žengia rytojūn su naujais projektais. Jau beveik metai praėjo nuo to laiko, kai žinių nuotrupos pasiekė mūsų visuomenę, kad ansamblis ruošiasi statyti muzikinę "Čičinsko" dramą, kurios muziką sukūrė kompoz. A. Jurgutis, o libretą parašė A. Kairys.

S. m. rugsėjo 25 d. vakarą Klevelando LB apylinkės pirm. Jurgis Malskis sukvietė spaudos, radijo ir organizacijų atstovus informaciniam pasitarimui dėl numatomo "Čičinsko" spektaklio Klevelande lapkričio 22 d. Ta proga buvo pakviestas Petras Maželis, režisiorius, kuris davė daug konkrečios ir įdomios informacijos ir magnetofonu pademonstravo arijų ištraukas.

Anatolijus Kairys siužetą parėmė iš garsiosios Maironio baladės, tačiau ją išplėtė, įvesdamas eilę naujų veikėjų, išryškindamas gėrio ir blogio kovos elementus. Šalia Čičinsko, svarbų vaidmenį vaidina Teologas, savo charakteriu gryną Čičinsko antitezė. Tai, anot Petro Maželio, ryškų pačioje muzikoje, kurioje randama išsila eilė dramatiškai įspūdingų kulminacinių

punktų. Veikalas savo turiniu ir muzikine nuotaika nelengvas, nors randamas vienas kitas lengvesnis švystelėjimas. Jis prasideda Upytės dvaro iškėlimu iš užkeikto kemsyno, kuriame jis puotos metu buvo paskandintas prieš šimtą metų. Tai būsimi dar viena proga Čičinskiui tapti geru žmogumi. Čia ir Čičinsko asmens nuodėmė, ir eilinio žmogaus-tėvo egoizmas, savo karjeros labai besistengiantis paaukoti savo dukrą. Realistinis ir mistinis elementas, gėrio ir blogio susirėmimo filosofija, fantazija ir gyvenimas, pagal libreto santrauką, žada tą veikalą padaryti įdomų ir originalų.

Čikagoje numatomi du pirmieji spektakliai, o po jų "Dainava" atvyks į Klevelandą ir Torontą. Džiugu, kad toks gausus vienetas savo sunkų darbą turi progos gana plačiai dalintis ir su kitų kolonijū lietuviams, savo kelione atnešdami mums materialiai neįkainojamas dovanas. Reikia tikėtis, kad "Dainavos" priėmimas tiek Klevelande, tiek Toronte susilauks entuziastingo džiaugsmo ir tinkamo dėmesio. Iki šiol "Dainavos" ansamblio spektaklių lankymas nebuvo vien patriotinės pareigos savųjų menininkų palaikymui atliktas, bet didelė meno šventė ir gilus estetiškas išgyvenimas.

Aitvariečiai pas kitataučius

Toronto daugiakultūris teatras, kurio valdyboje ir veikloje aktyviai reiškiasi "Aitvaro" vadovė Aldona Dargytė-Byszkiewicz šiais metais dalyvavo Ontario provincijos ir Kanados mėgėjų teatrų festivaluose — vaidino ukrainiečių rašytojo Ted Galay dramą "After Baba's Funeral". Šioje dramoje yra vaizduojamos ukrainiečių šeimos tradicijų išlaikymo problemos, su kuriomis susiduria ir kitų tautybių šeimos, išsijungdamos per eilę kartų į Kanados tautybių mozaiką.

Dramos "After Baba's Funeral" pagrindinių veikėjų vaidmenis atlieka Toronto lietuvių teatro "Aitvaras" aktoriai A. Byszkiewicz ir S. Ramanauskas. Ontario provincijos mėgėjų teatrų festivalyje Peterborough mieste, Ont., Toronto daugiakultūrio teatro grupė už šios dramos suvaidinimą laimėjo pirmą vietą ir gavo penkis žvaizdes.

S. m. liepos m. ši grupė dalyvavo Kanados teatrų festivalyje Edmontono mieste, kur suvaidino minėtą dramą. "Edmonton Journal" dienraščio liepos 16 d. laidoje korespondentas K. Ashwell išsamiai rašė apie dramos autorių, veikalo turinį, jo vaidintojus ir labai gerai įvertino lietuvių aktorius. Šiame festivalyje Toronto mėgėjų teatro grupė už suvaidintą dramą laimėjo pirmą vietą ir buvo paskirta atstovauti Kanados mėgėjų teatrų tarptautiniame festivalyje, kuris įvyks 1981 m. Europoje, Monako kunigaikštijoje.

Drama "After Baba's Funeral" Toronte bus vaidinama St. Lawrence Centre 8 m. lapkričio 1, šeštadienį, 8 v. v. Kvietiami lietuvių pamatyti šį įdomų vaidinimą. Bilietai parduodami Lietuvių Namų raštinėje. Jų kainos — \$6.00 ir \$4.00.

J. Varčius

Scena iš veikalo "After Baba's Funeral", kurį vaidina daugiakultūris teatras Toronte. Sėdi į kairės — STEPAS RAMANAUSKAS, iš dešinės — ALDONA DARGYTĖ-BYSZKIEWICZ

Atsiūsta paminėti

AIDAI, kultūros žurnalas, 1980 m. 3 nr. (gegužė-birželis). Straipsniai: Kęstutis K. Girmius, Dvi pagrindinės šiuolaikinės moralinės teorijos; Pokalbis su dail. V. Vizgirda; Jeronimas Kazlauskas, Lietuvos mokyklų tragiškas; Jonas Papartis, Valentinas Morozas — portreto metmenys. Eilėraščiai — Nykos Niliūno ir iš Lietuvos. Platus skyrius "Iš minties ir gyvenimo", knygų recenzijos. Numeris iliustruotas dail. V. Vizgirdos kūrinių nuotraukomis. Sis numeris dar redaguotas dr. J. Girmiaus.

SIETYNAS, 1980 m. rugsėjis, 5 nr. Lietuvių pensininkų žurnalas, mašinėle rašytas ir ofsetu spausdintas, 18 psl. Išsena keturis kartus į metus. Metinė prenumerata — \$4, sąsiuvinio kaina — \$1. Redaktorius

— P. Enskaitis, administratorius
A. Mingėla. Adresas: "Sietynas", P. O. Box 1046, Hamilton, Ont., L8N 3R4.

Algimantas Kezys, TREES. Photographs. Introduction by Donald J. Anderson. Printed by Morkunas Printing Co. Designed by Petras Aleksa. Chicago, Ill. 1980.

Zenonas Ignonis, PRAEITIS KALBA. Dienoraštiniai užrašai, Gudi-ja 1941-1944. Spaudai parėngė Klemensas Jūra, viršelį piešė Paulius Jurkus, išleido Bronius Ignatavičius, atspaudė Pranciškonų spaustuė. Tiražas — 1000 egz. Brooklyn, N.Y. 1980 m., 285 psl. Kaina — \$8.00. Su užsakymais kreiptis: Mrs. Cristina Z. J. Selms, 9 Budget Terrace, Toronto, Ont. M6S 1B3, Canada.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS jau pradėjo ruošti filmą apie Kalifornijoje gyventį žymųjį poetą Bernardą Bradžionį. Filmas bus įtrauktas į seriją "Dvylika didžiųjų lietuvių". Aukas filmo išlaidom padengti renka LB Vakarų apygarda. Šia proga norima išleisti ir paties B. Bradžionio ar apie jį parašytą knygą, kuri visapusiškai apibūdintų ir jam žinų žymųjį poetą. JAV lietuviai aukas galės nurašyti nuo pajamų mokesčių. Čekius prašoma rašyti: Lithuanian American Community of USA, Western Division c/o Lithuanian Council of USA, Inc. Aukų čekiai siunčiami šiuo adresu: Antanas Adomėnas, 2319 Michigan Ave., Santa Monica, Cal. 90404.

TRADICINĖ LIETUVIŲ DIENA Los Angeles mieste rugsėjo 27-28, surengta LB Vakarų apygardos, pagrindinį dėmesį skyrė K. Donelačio 200 metų mirties sukakčiai. Svarstoma apie didžiojo poeto kūrybą ir gyvenimą vadovavo prof. E. Tumėnė, įvairiomis temoms į jas įsijungė B. Bradžionis, J. Gliauda, H. Tumas, dr. J. Izokaitė, Pr. Visvydas, E. Balceris. K. Donelačio "Metų" ištraukas lietuvių kalba skaitė K. Baltušaitė, anglų — dr. J. Skirius. Muzikinę programą dalį atliko vyrų kvartetas. Ji taipgi buvo papildyta K. Donelačio kūryba ir Mažąja Lietuvių liečiančių muzikos kūrinių įrašais. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo LB tarybos narys J. Kojelis, padėkos žodžiu užbaigė LB Vakarų apygardos pirm. R. Dabšys. Gausūs dalyviai užpildė Šv. Kazimiero parapijos salę.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO VAKARONĖJE spalio 3 d. dalyviai buvo supažindinti su naująja Broniaus Kviklio knyga "Telšių vyskupija". Vakaronę vedė K. Dargytė-Byszkiewicz. Amerikos Lietuvių Bibliotekos vardu pradėjo kun. A. Kezys, SJ, pasveikindamas dalyvius, pasidžiaugdamas autoriaus atliktu didžiuoju darbu. Pagrindiniu kalbėtoju buvo paskviestas žurnalistas Stasys Pieža, atvykęs iš Indianos valstijos. "Telšių vyskupija" jis laiko istorinės reikšmės leidiniu, nes Lietuvos šventovės dabar naikina sovietiniai jos okupantai. Dėl šios priežasties Br. Kviklio veikalas tapo dideliu mūsų tautos turtu. Kun. A. Kezys, SJ, priminė, kad "Telšių vyskupijon" yra įtraukta apie 140 parapijų, panaudotos 1.184 nuotraukos. Prašymą tokį veikalą paruošti Br. Kviklys gavo iš Lietuvos dvasiškų ir pasauliečių. Pats Br. Kviklys pripažino, kad jam buvo sunku surasti nuotraukų ir medžiagos. Esą jam padėjo dangaus angelai. Pvz. netikėtai atėjo meniška nuotrafuotos Kasiadidžio vyskupijos šventovės. Jis ypač dėkingas Telšių kunigams bei kitiems talkininkams. Keturi telšiškiai kunigai paaukojo po \$1.000.

TARPTAUTINĖ DAILES PARODA V. Vokietijoje rugsėjo 26 — spalio 1 d.d. surengė Sulzbecko galerija Tennenlohe vietovėje prie Erlangerio. Parodoje su savo skulptūromis dalyvavo Antanas Mončys iš Paryžiaus. Kiti jos dalyviai: koloza specialistė Ruth Eckstein iš Niujorko, tapytoja ir grafikė Christine Linder iš Muencheno, Anna ir Manfred Walkobinger-Heindl iš Vienos, dalyvė su papuošalais, Alois Wudy iš Zwielse — su stiklo kūrniais.

DAIL. ELEENOS URBAITYTES aliuminio skulptūrų parodą rugsėjo 9-27 d.d. surengė "Phoenix" galerija Niujorke.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBE rugsėjo 14 d. savo kūrinių parodą surengė du Australijoje gyvenantys lietuviai dailininkai — grafikas Adomas Vingis ir keramikė Jolanta Janavičienė. Parodai įdėtu suteklė apie 100 grafikos ir keramikos darbų. A. Vingis šį kartą pagrindinį dėmesį skyrė K. Donelačio 200 metų mirties sukačiai bei jo "Metams", atkurdamas pavasario, vasaros, rudens ir žiemos nuotaikas abstraktių linijų ir spalvų pynėje. A. Vingis, gyvenantis Melbourne, nuo 1967 m. priklauso Dabartinio Meno Draugijai. Jis yra gimęs Lietuvoje, architektūrą studijavęs Vokietijoje, grafiku tapęs Australijoje. Dalyvaudamas žymiose parodose yra laimėjęs daug dėmesio vertų premijų. J. Janavičienė — moderniosios keramikos atstovė, parodos lankytojus žavinti kuklia savo kūrinių forma, paprastu jų apipavidalinimu. Neseniai ji grįžo iš Britanijos, kur buvo pakviesta surengti savo keramikos darbų parodą žymiojoje Slone St. galerijoje Londone. Jos daug darbų yra Holswortho galerijoje Sidnėjėje ir Distlefino galerijoje Melburne.

DAIL. ADOMUI VINGIUI rugsėjo 14 d. paroda Sydnejaus Lietuvių Klube buvo paskutinis meninis susitikimas su tautiečiais. Po šios parodos jį rugsėjo 26 d. pakirto netikėtas širdies priepuolis. Tuo metu jis kaip tik ruošėsi didesnei savo kūrinių parodai Melburne Leveson galerijoje. Ji buvo surengta jau po a. a. A. Vingio mirties spalio 5-22 d.d. Melburno lietuvių atsiveikėlinas su velioniu įvyko Tobin koplyčioje. AL Bendruomenės vardu kalbėjo L. Padurskis, Lietuvių Klubu — A. Baltukonienė, M. K. Čiurlionio Klubu — G. Zemkalnis, menininkų — A. Vaičiūnas. Mišias už velionį kun. Pr. Dauknyas atnašavo Šv. Jono šventovėje, giedant sol. J. Rubui. Palaidotas spalio 1 d. Fawknere kapinėse.

TRIEČIOJI BALTEČIŲ CHIRURGU KONFERENCIJA spalio 1-3 d.d. įvyko Vilniuje. Joje taipgi dalyvavo chirurgijos specialistai iš Maskvos, Leningrado ir kitų Sovietų Sąjungos miestų. Rengėjų komiteto nario Vilniaus kardiachirurginės klinikos vadovo prof. A. Marcinkevičiaus pranešimu, pagrindinės dėmesys teko gastroenterologinei chirurgijai, širdies ir kraujagyslių ligų chirurginiam gydymui. Konferencijos dalyviai susipažino su Lietuvoje pasiektais laimėjimais. Vilniaus universiteto prof. P. Norikinas, beveik prieš 40 metų pradėjęs tyrinėti virškinamojo trakto ligas, su savo mokiniais paskelbė originalią skrandžio opų susidarymo teoriją, gerus rezultatus duodančias naujas chirurginio gydymo metodus. Sparčiai vystosi taip pat širdies ir kraujagyslių chirurgija. Kardiachirurginėse Vilniaus ir Kauno klinikose sėkmingai operuojamos įgimtos širdies ydos, protezuojami reumato pakenkti vožtuvai, pašalinami ritmo sutrikimai. Ypač dideliu laimėjimu pasiekta elektrinio širdies stimuliavimo srityje. Surasta galimybė tekti chirurginę pagalbą ligoniams, esantiems priešinfarktinėje būklėje. Kraujagyslių operacijos, atstatančios vientisą kraujotaką, leidžia gydyti trombozes ir embolijas.

ESTRADINIŲ VIENETŲ konkursas "Gntarinė triūba-80" 13-tą kartą buvo surengtas Kaune. Varžėsi 16 ansamblių iš Lietuvos, Latvijos, Gudijos ir Rusijos. Pagrindinį konkursą prizą laimėjo Kauno profsąjungų rūmų vokalinis-instrumentinis ansamblis. Laureatų vardus taipgi išskelbė Klaipėdos statybos tresto laudies vienetas "Žerutis", instrumentinis Vilniaus inžinerinio statybos instituto ansamblis, Rygos A. Popovo radijo gamyklos vokalinis-instrumentinis ansamblis "Menuets". Premija už geriausia patriotinės dainos atlikimą iškelta Kauno Panemunės kultūros namų ansamblio "Versmė" sol. B. Petrikietė.

KAUNE IR VILNIUJE lankėsi lenkų kompoz. Romualdas Tvardovskis, švenčiantis savo amžiaus penkiasdešimtmetį ir sidabrinę muzikinės veiklos sukaktį. J. Domarko diriguojamas simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras atliko R. Tvardovskio kūrinius — senovinio stiliaus triptiką, mažąją simfoniją, peizažus simfoniniam orkestrui. Koncertuose Vilniuje ir Kaune dalyvavo lenkė pianistė Marta Gozdecka, didžiojo Varšuvos teatro dainininkas Języs Artyžas ir pats suaktuvininkas R. Tvardovskis yra baigęs J. Tallat-Kelpšos muzikos mokyklą Vilniuje ir vėliau Vilniaus konservatoriją.

VILNIAUS OPEROS IR BALETOTEATRAS laimėjo II-ą Sovietų Sąjungos kultūros ministerijos ir kultūros darbuotojų profsąjungos centro komiteto premiją už sąjunginį socialistinį lenktyliniavimą pirmajame šių metų pusmetyje. Iki sezono pabaigos teatrą aplankė 158.000 žiūrovų. Trečioji premija iškelta Klaipėdos dramos teatru.

LIETUVIŲ RAŠYTOJUS apimančias "Biobibliografinio žodyno" I tomas 30.000 egz. tiražu išleistas Vilniuje. Iš "Gimtajame Krašte" paskelbto Kazio Antanaičio pranešimo sužinojome, kad pirmasis tomas, turintis A-J raides, jungia apie 180 rašytojų pagal jų pavardes ar išgalėjusius slapyvardžius, pradėdant senosios lietuvių knygos autorius ir baigiant dabartinės literatūros kūrėjais. Pateikiamos trumpos rašytojų biografijos, sąrašas jų kūrinių bei vertimų, literatūra apie rašytojus, jų atskirus kūrinius ir kūrybą. Duomenys panaudoti iki 1973 m. Toman įtraukti ir II D. karo metais iš Lietuvos pasitraukę rašytojai. K. Antanaitis mini: J. Aistį-Aleksandravičių, K. Almėna, K. Barėną, A. Baroną, K. Bradūną, B. Bradžionį, E. Cinzā, A. Giedrū, J. Grinių, sąrašą baigdamas pastaba "ir kiti", tuo lyg ir rodančia, kad jis nėra pilnas. Pagrindinį žodyno autorių ir parengėjų branduolį sudarė Respublikinės bibliotekos Vilniuje bibliografai — P. Grybauskienė, T. Gustienė, P. Mikėlinskaitė, L. Povilaitienė, S. Tomonis ir P. Vitkauskaitė. Jiems talkino apie 50 autorių iš kitų kultūros bei literatūros įstaigų. Redakcinę komisiją buvo sudarę rašytojai ir literatūros specialistai, vadovaujami K. Korsako. "Biobibliografinis žodynas" turės tris tomus su papildymais, įjungiančiais nepanaudotą medžiagą.

TRADICINIS FESTIVALIS "MUZIKOS RUDUO-80" spalio 1 d. devintą kartą buvo pradėtas prie M. K. Čiurlionio paminklo Druskininkuose, dalyvaujant būriui kompozitorių, muzikologų ir atlikėjų. Pirmojo koncerto programą atliko styginis Vilniaus kvartetas, tarptautinio konkurso laureatas smuikininkas R. Katalius ir pianistė B. Vainiūnaitė. Metinis "Kultūros Barų" žurnalo prizas įteiktas kompozitoriui Vytautui Barakauskiui. Dvi dienas koncertai buvo tęsimai Vilniaus konservatorijos ir filharmonijos salėse. Trys paskutinės festivalio dienos buvo skirtos kompozitorių bei jų kūrinių atlikėjų išvykoms į Panevėžį, Šiaulius, Pakruojį, Klaipėdą ir Šilutę. Šių miestų bei jų rajonų vietovėse buvo atliekami E. Balsio, V. Jurgučio, V. Kairiūkščio, S. Vainiūno, R. Žigaičio, B. Kutavičiaus ir kitų kompozitorių kūriniai.

V. Kst.

ST. SANTVARAS

Lietuvių radijo valanda "Laisvės varpas", kurio vedėju jau 27-tus metus yra Petras Viščinis, Bostone kasmet surengia porą koncertų — vieną pavasarį, o kitą rudenį. Koncertų rengėjas iki šiol ypač nemažą dėmesį skirdavo mūsų jaunųjų muzikos talentų įieškojimui bei jų pasirodymams. Šio rudenio renginį jau galima vadinti švente, nes ta proga į Bostoną buvo atvykusi JAV LB kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublėnė iš Klevelando. Čia ji kultūros tarybos pirmąją premiją įteikė P. Viščiniui už Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimą Amerikos radijo bangom.

Ispūdinga, iškili buvo ir renginio koncertinė programa, kurią atliko Kanados lietuvių ląkslingala (anot V. Kuprevičiaus — "mažas paukštelis") Gina Butkutė-Čapkauskienė ir bostonietis Vytas J. Bakšys, jaunas pianistas ir kompozitorius.

Petras Viščinis Kanados lietuviams turbūt yra mažai pažįstamas žmogus, gal jį prisimena tik vienas kitas Vilniaus lietuvis, todėl čia nors pora pastarųjų pasistengsiu su juo supažindinti.

P. Viščinis — Vilniaus krašto sūnus, taigi Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio dvasi-

KLEMENSAS JŪRA

Kauburėliai

Pilkos šilainės kauburėlis,
Begarsė slankioja migla.
Tamsu. Menkiausio žiburėlio
Tau nežiebsiu, broli —
Mažos žvakelės nei slapčia...

Pastągus šaltas rudens vėjas,
Bašlydamas sausius lapus,
O tu — mums šventą ugnį
Prometėjo

Tenai, prie Nemuno,
Į mano — tavo lietuviškus namus!

Nešei tu meilę begaline,
Pražydušią jaunutęje širdį:
Už savo žemę! Už Tėvyne!
Kaip tūkstančiai...
Nešei gyvybės auką tu!

Tau requiem pastągus vėjai,
Paširupes paukštis "miegot
ramiai" stūksus,
Gyvieji melsimės Kūrėjui
Jautria širdies malda —
Už tave, broli, už kritusius kitus...

Atleisk, nežiebsiu tau žvakelės,
Prie Kauburėlio nesuklupsiu aš...
Kitokį man nuskyrė kelį,
Kitoj planetos pusėj —
Išbristi tolimas, išbristi svetimas
žemes...

Tu išiesi gimtojo šventoj šilainėj,
O man ir tu nesuteikė dalia...
Man tropikų kaitroj ir naktį skuba
dienos
Ir pasiūšaus urubū —
Prie kapo stūgaus kai kada...

Išskėitės, išskėitės pilkuose žemės
kauburėliuos,
Mintyse klumpame prie jės pilkų
kapų...
Ir ilgėsio kančioj išaugusią —
Maldos gražiųjų gėlę nešame,
Kad Amžinybėj būtų jums rami,
rami...

Toronto, 1980

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE**DĖMESIO, LIETUVIAI!!!**

- Parduoantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS **ANTANAS GINIOTIS**
 namų 239-5923 namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų	
KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 10½%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 11%
Trečiadieniais 10-3	term. indėlius 3 metų 11¼%
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir namų s-tą 11%
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą 10%
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 10½%
Sekmadieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą 6%
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 13½%
	mortgičius nuo 12½%

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
 Parduojami kailiniai opsiuotai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

406 Roncesvalles Ave.
 Telefonas 536-5936 ir

Telefonas 762-7775

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)**PROGRESS**REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Blūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt.

Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE

MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

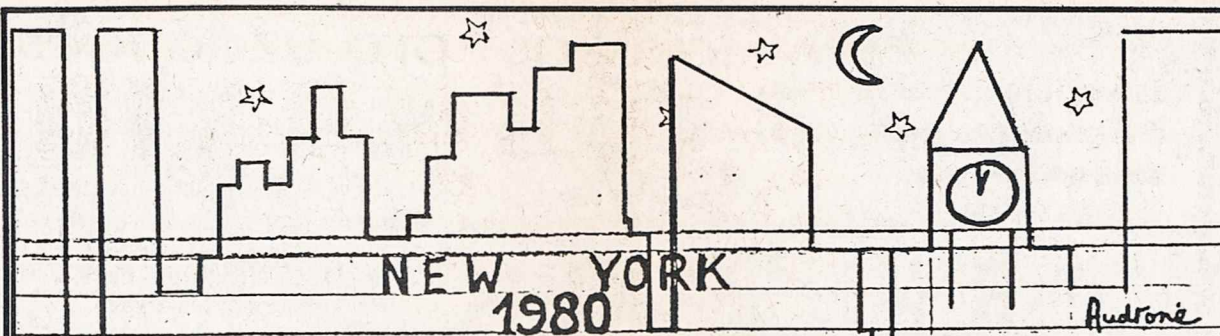
- Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

LSS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos Niujorko skyrius kviečia visus studentus ir buvusius studentus atvykti į

LIETUVIŲ STUDENTŲ SUVAŽIAVIMĄ

lapkričio 27-30 dienomis

Loews Warwick Hotel, 6th Avenue & 54th St., New York, N.Y. 10019

Kambarių kainos: vienam asmeniui \$40 (vienai nakčiai), dviem — \$45 (vienai nakčiai), trim — \$50 (vienai nakčiai). Registracija: \$5. Registruotis ir informaciniais reikalais kreiptis šiuo adresu: Raimundas Balsys, 240-76 67th Ave, Douglaston, N.Y. 11363, USA

Ateitininkų žinios

Moksleiviai ateitininkai organizuoja kepinį išpardavimą Prisikėlimo par. saleje lapkričio 2, sekmadienį, po 10 v. Mišių. Visas gautas pelnas bus sunaudotas siuntiniams, pagalbos reikalingoms šeimoms Lietuvoje.

Moksleivių susirinkimas įvyks lapkričio 9, sekmadienį, po 10 v. Mišių seselių namuose, 57 Sylvan Ave.

Programoje — metinės temos gvil-denimis ir seselės Ignės žodis.

St. Salkauskis, ateitininkų ideologas dar 1938 m. sakė: "Organizacija yra mirusi, jei jos nariai nebeturi gyvos dvasios." Organizacijai neužtenka vardo, reikia tos gyvosios dvasios, kuri širdį kutentų, ir tos ugnies kuri širdyje degtų. Šiandien labiau ir labiau ta dvasia gęsta. Atrodo, kad turime susirūpinti.

Ateitininkų tėvų komitetas nuosirdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie Havajų vakaro pasisėkimo. Ypa-tinga padėka tiems, kurie aukojosi laimikius loterijai.

Skautų veikla

• Šatrijos tunto sueigoje spalio 19 d. atsisveikinta su tuntininke ps. S. Kazilevičiute. Kiekviena dr-vė įteikė jai puokštės gėlių pagal savo spalvas ir bendrą dovaną — gražų lietuvišką audinį. Naujoji tuntininkė s. D. Gvil-dienė paskelbė tunto vadiją: adj. D. Barzdžiūtė, ižd. s. D. Keršienė, tie-kimo sk. vad. ir korespondentė s. P. Saplienė, ūkio vedėja ir būklo komendantė ps. B. Aušrotaitė, "Sk. Aido" igaliotinė s. B. Abromaitienė. Susipažinimo žaidimą pravedė ps. B. Paliulytė. Sueigos pabaigoje smagiai padainuota ir pasivašinta. Sueigai vadovavo ps. Asta Saplienė.

• "Dainos" dr-vės sueiga — lapkričio 5 d., 7 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Draugininkė — V. Barakauskaitė, tel. 466-9203, adju-tantė — J. Melnykaitė, tel. 763-2406.

• Pritrūsių skaučių "Mirgos" bū-relio sueiga — lapkričio 5 d. Vado-vauja L. Karosaitė, tel. 221-6250; globėja — s. R. Žilinskienė.

• Speciali "Dainos" dr-vės sueiga — lapkričio 8 d., 12.45 v. Prisikėli-mo muzikos studijoje. Bus baigiamos dekoracijos kaukių vakarui.

• Jaun. skaučių "Rūtės" dr-vės sueiga — lapkričio 1 d. po liet. mo-kyklos pamokų ev.-liuteronų par. sa-

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

skaitymui, kuriame vėl vyraus liberalai su socialistais. Konser-vatorių nuomone, tai esąs de-mokratiškas Kanados teisių pa-žeidimas, jeigu parlamento na-riams neleidžiamas pilnas pasi-sakymas tokiu visai Kanadai svarbiu reikalu. Liberalai pa-reiškė, esą konservatoriai dirb-tinai gausina kalbas, kartodami tuos pačius argumentus ir gai-šindami laiką. Esą parlamento dėmesio laukia kiti svarbūs klausimai, kaip biudžetas ir energija. Šešios provincijos nu-tarė kreiptis į teismus dėl to kontroversinio įstatymo konsti-tucijos klausimu.

Finansų min. A. MacEache-nas naująjį Kanados biudžetą paskelbs spalio 28 d. Paskuti-nysis biudžetas buvo pateiktas liberalų vyriausybės beveik prieš dvejus metus. Tame laiko-tarpyje deficitas pasiekė \$30 bil-jionų, šia suma padidindamas

lėję. Draugovei vadovauja Asta Ser-naitė, tel. 823-4619, pav. V. Puzerie-nė, tel. 769-1240. Draugovė lapkričio 15 d. po mokyklos pamokų iškylaus žemės ūkio žiemos parodos paviljo-nuose.

• Jūrų skaučių "Baltijos" laivui vadovauja R. Bubelytė. "Bangos" valtys vadė R. Rauth, tel. 537-8394; jūrų jaunių — S. Sernaitė, tel. 823-4619; udryčių — Kr. Garbaliuskaitė, tel. 277-3351.

• "Rambyno" t. adj. paskirtas ps. Gailius Senkevičius. Toronto vadi-jos posėdis sk. būkle lapkričio 4 d., 7.30 v.v.

• J. Mindaugo dr-vę įstojo Tadas Freimanas, Aras Petrulis ir Marius Bijūnas. Sekanti sueiga — lapkričio 3 d., 7 v.v., Prisikėlimo Parodų sa-lėje. Varžybose pirmauja "Briedžių" skiltis.

• Koncelebracinės Mišios už mi-rusius skautininkus-kes, skautus-es, bus atnaujausamos Prisikėlimo šven-tovėje lapkričio 8 d., 5 v.v. Giedos "Volungės" choras. Č. S.

valdžios skolas. Spėjama, kad ši kartą bus neišvengtas pajamų mokesčio padidinimas kokių nors būdu deficitui sumažinti. Min. A. MacEachenas betgi teigia, kad dėl biudžeto nenuken-tės mažiau pasiturtintys kana-dečiai.

Kanados ir JAV politinių mokslninkų konferencijoje Ota-voje dalyvavęs konservatorių vadovas J. Clarkas kritikavo de-mokratinę Kanados sistemą. Pa-sak jo, Kanados ministeris pir-mininkas turi didesnę galią nei JAV prezidentas. Ten jisai tėra vykdomosios valdžios vadovas, o įstatymus tvarko JAV kongre-sas. Net ir tais atvejais, kai at-stovų rūmų ir senatą kontroliuoja prezidento partija, Bal-tieji Rūmai nevisada susilaukia pilno pritarimo, nevisi preziden-to planai būna patenkinami. Ka-nados ministeris pirmininkas, parlamente turėdamas atstovų daugumą, tampa vykdomosios vyriausybės beveik diktatūrinio vadovu, galinčiu nesiskaityti netgi su opozicinėmis partijo-mis.

Kvebeko premjeras R. Leves-que'as jau ruošiasi provincinio parlamento rinkimams sekan-čiais metais. Jo Kvebeko partijos taryba viešai pareiškė nau-jo referendumo atsisakymą. To-kiu politikai pritarė ir pats R. Levesque'as. Jeigu rinkimai bū-tų laimėti, nėra jokio tikslo vėl rengti kvebekiečių referendu-mą nepriklausomybės klausimu, kuris buvo atmestas š.m. gegu-žės 20 d. Šia taktika premjeras R. Levesque'as, matyt, nori su-stiprinti savo separatistinės par-tijos poziciją rinkimuose, kur jo lauks sunki kova su C. Ry-ano vadovaujamais liberalais. Premjero R. Levesque kova už nepriklausomą Kvebeko sąjun-gą su Kanada, atmesta referen-dume, galėtų sustiprinti libera-lų poziciją ir sumenkinti Kvebe-ko partijos. Rinkimai numato-mi 1981 metais.

TORONTO MIESTAS**SAVIVALDYBINIAI RINKIMAI**

1980 metų lapkričio 10 dieną

TURITE TEISĘ BALSUOTI, BET JŪSŲ PAVARDĖS NĖRA BALSUOTOJŲ SĄRAŠE?**BALSAVIMO PAŽYMĖJIMAI**

Jei turite teisę balsuoti, bet jūsų pavardė nebuvo įrašyta į balsuotojų sąrašą, be to, pra-leidote patikrinimo datą, — galite balsuoti, jei gausite balsuotojo pažymėjimą (voting certificate).

Kreipkitės asmeniškai į miesto raštinę rotušėje nuo pirmadienio iki penktadienio 8.30 v.r. — 4.30 v.p.p. arba šeštadienį, lapkričio 1 dieną, 9 v.r. — 3 v.p.p.

Jei gavote pilietybės dokumentus 1980 m. spalio 23 dieną arba po jos, turėkite pilietybės įrodymą ir kitas balsavimui reikalingas savybes, žemiau suminėtas, kreipdamiesi į mie-to raštinę, kur galite gauti balsavimo pažymėjimą. Arba galite padaryti pareiškimą ont nu-statytos formos blanko balsavimo pareigūno atstovo akivaizdoje savo apylinkės balsavimo būstinėje.

PAREIŠKIMAS BALSAVIMO DIENĄ

Turį teisę balsuoti rinkikai, kurių pavardės neįrašytos balsuotojų sąrašė, gali balsuoti lapkričio 10, rinkimų dieną, padarę pareiškimą ant nustatytos formos blanko balsavimo pa-reigūno atstovo akivaizdoje savo apylinkės balsavimo būstinėje. Reikalingas asmens tapaty-bės dokumentas.

KAS GALI BALSUOTI?

Turite teisę balsuoti, jei esate Kanados pilietis arba Britanijos valdiny, turįs 18 metų am-žiaus lapkričio 10 arba prieš ją, gyvenęs Toronto mieste betkuriuo laiku tarp 1980 metų rugsėjo 2 ir spalio 22 dienos.

Jeigu jūs bei jūsų sutuoktinis esate žemės savininkai arba nuomininkai Toronto mieste, bet jame negyvenate, abu turite teisę balsuoti, jei atitinkate kitus augščiau minėtus reika-lavimus.

ROY V. HENDERSON,
miesto raštvėdis ir balsavimo pareigūnas

1980 m. spalio

FLORIDA Real Estate

Namų pirkimo reikalais
 CLEARWATER, LARGO, BELLEAIR, SEMINOLE apylinkėse
 (netoli St. Petersburgo piliečių klubo) kreiptis:

LIUCIJA VAIČAITIENĖ,
 Realtor-Associate
 RODGERS & CUMMINGS INC.

Dieną:
 813-581-9411

Vakare:
 813-585-2738

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
 St. Petersburg, Florida 33706, USA

Tel. (813) 360-0490

Savininkė RŪTA KRIAUCIŪNAITĖ,
 Kanados lietuaitė, kviečia tautiečius atsilankyti.
 Motelis gražiai įrengtas, vėsiniami kambariai ir
 butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas basei-
 nas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys,
 prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS**REAL ESTATE LTD.**

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
 Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduo-
 dant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių
 reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
 TORONTO LIETUVIŲ
 KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10½% už 6 mėn. term. indėlius	
11% už 1 m. term. indėlius	13½% už asm. paskolas
11¼% už 3 m. term. indėlius	
11% už pensijų ir namų planą	12½% už mortgičius
9¾% specialiai taup. sąsk.	
9¼% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Toronto, Ontario
M6P 1A6**AUTOMOTIVE FIBERS**

visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas
 ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
 Apartamentai • Kondominiumai • Nuomos
Angelė E. Karnienė
 REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
 Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radio aparatai.
 Pritrysę specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

- Priimame siuntinių užsakymus.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
 šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Telefonas 531-3098

Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varstotus automobilius.
 24-28 Howard Park Ave. (artį Dundas St. W.)
 Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Parama kovai už laisvę

LIETUVIAI,

Prieš penkerius metus 35-ųjų valstybių buvo pasirašytas baigiamasis Helsinkio konferencijos aktas. 1977 metais šio akto signatarai buvo susirinkę į Belgiją. Šiuo metu dauguma jau sutinka, kad, politiko akimis žiūrint, abi šios konferencijos sudarė Lietuvos bylos reikalui naudingą progą, kurios buvo bent iš dalies naudotos mūsų pastangoms arba ir savaime mūsų reikalui pasitarnavo.

Dabar artėja Madrido konferencija. Ir jos negalima praleisti, nepadarius visa, kas galima, Lietuvos laisvės reikalui iškelti. Įvykiai Afganistane, Irane ir Lenkijoje mūsų veiklos impulsą sustiprino. Mes negalime sustoti.

Š.m. birželio 21 dieną Niujorke buvo sukviešta laisvinimo darbui veiksmų konferencija. Aptarta ateinančio Madrido konferencija ir nustatytos darbų bei veiklos koordinavimo gairės.

Niujorko pasitarimų metu buvo išklausti VLIKo, ALTo, BALFo ir Lietuvos žmogaus Teisių Komiteto pirmininkų pranešimai. Lietuvos diplomatinės tarnybos pavedimu pasitarimuose aktyviai reiškėsi gen. konsulas Anicetas Simutis.

Remiantis padarytais pranešimais, po išsamių svarstymų buvo priimta eilė nutarimų:

a. Konferencijos metu turėti Madride pajėgius atstovus.

b. Sešiom savaitėm Madride išnuomoti patalpas su technišku personalu (vertėjais).

c. Suorganizuoti delegacijas ir betarpiškai įteikti Diplomatinės Sefo ir VLIKo pirmininko pasirašytą memorandumą Helsinkio akta pasirašiusiems vyriausybėms, iš kurių galima tikėtis palankumo (jau vykdoma). Prie memorandumo pridėti dokumentinę medžiagą ir politinių kalinių sąrašą.

d. Išsuntinėti svarbiausiems Europos laikraščiams ir radijo tarnyboms dokumentaciją, liečiančią JAV-ųjų kongreso rezoliucijas Baltijos valstybių reikalu, politines ir kitas bylas — Petkaus, Gajausko, Sadūnaitės, Plimpos ir kitų.

e. Sustiprinti politinę lietuvių veiklą Europoje tuo pagrindu, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymas būtų laikomas integraline Europos taikos dalimi.

Galima tvirtai teigti, kad Madrido konferencijos proga padidės rūpestis Europos taikos išlaikymo klausimu.

Taigi, darbų prieš akis labai daug. Užteks visiems. Mes jų neatlikime be ypatingų pastangų ir be lėšų. Išlaidos viršys keletas dešimtis tūkstančių dolerių. Dėlto kviečiame visus lietuvius, kam rūpi Lietuvos laisvės byla, jungtis į ypatingą Tautos Fondo vąj ir, nesigailint, neatidėliojant, siųsti auką Tautos Fondo adresu. Tik su Jūsų visų pagalba mūsų darbas vyks sklandžiai.

Iš anksto nuoširdžiai dėkojame ne tik savo, bet ir visų lie-

tuvių vardu, kurie Lietuvoje pasilikę laukia ir tikisi mūsų tautos.

Aleksandras Vakselis,
Tautos Fondo tarybos
pirmininkas

Dr. C. K. Bobelis,
VLIKo pirmininkas

Čekius bei pašto perlaidas rašyti "Lithuanian National Foundation" vardu. Kaip žinote, jos atleidžiamos JAV-ėse nuo mokesčių. Adresas: Lithuanian National Foundation, Inc. 345 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Aukus siųsti: Lithuanian National Foundation, Inc. P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421, USA.

SPORTAS

GOLFO ŽINIOS

1980 m. golfo sezonas baigtas dviejų dienų turnyro rugsėjo 27 ir 28 d.d. Sunny Brea aikštyne.

Tikrieji smūgiai: I v. Paukštys Viktoras — 157, II v. Stauskas Antanas — 158, III v. Stauskas Petras — 159, IV v. Paukštys Petras — 161.

Su išlyginamaisiais smūgiais: I v. Stauskas Petras — 127 (159), II v. Rukša Stasys — 132 (174), III v. Slapšys Mikas — 135 (189), IV v. Klimas Antanas — 135 (197).

Jaunių: Algis Slapšys — 212. Moterų: I v. E. Kėkštienė — 143 (195), II v. I. Kymantienė — 152 (222).

Arčiausiai prie skylės su vienu smūgiu primetė P. Stauskas ir E. Kėkštienė, dviem smūgiais — P. Stauskas. Toliausiai sviediniuką numušė — M. Ignatavičius. Geriausias vyro ir žmonos vienos dienos rezultatas: E. ir S. Kėkštai.

Visą sezoną vykusio vieno minu- to tarpusavio turnyro keturių paskir- tųjų lentelių laimėtojai: M. Ignatavi- čius, Stasys Rukša, Algirdas Banelis ir Stasys Kėkštas. Dėl pirmos vietos žaidė Stasys Rukša ir Markus Ignatavičius; pirmą vietą laimėjo Stasys Rukša. Žaidime dėl III ir IV vietų laimėjo A. Banelis. Buvo žaidžiama su išlyginamaisiais smūgiais.

Tradiciinis golfininkų balius įvyks lapkričio 22 d., 7 v.v., Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Kviečiame visus golfininkus ir svečius. Dėl in- formacijos baliaus reikalu prašome nedelsiant skambinti Irenai Kyman- tieni tel. 669-4598. St. K.

Šypsenos

Apgailestavimas

— Girdėjau, vedei našlę?
— Taip iš tikrųjų.
— Ar ne per daug ji gailisi savo pirmojo vyro?
— Ji tai ne, bet aš — labai. . .

Draugų pašnekesys

Komunistinė "Vilnis" apie komunistinę Kiniją:
"Kinija pasauliui prisistato kaip socialistinė šalis, bet užan- tyje — turi peilį, kad socializ- mą papjovus, jo laimėjimams pastotų kelią." S. J. Jokubka, "Vilnis" 1973. VI. 7.

Demonstracijoje

Kolumbijos universitete poli- cininkas malšina demonstran- tus.

Aš esu antikomunistas, — šaukia vienas studentų.
— Man nesvarbu kokios rū- šies tu komunistas, — sušuko policininkas, grūsdamas jį šalin,
— jie visi nė velnio neverti.

Turi tigrą . . .

Portlande viena šunų maisto įmonė, tyrinėdama rinką, skam- bino gyventojams telefonu. Vie- nas klausimų buvo: "Ar tamsta turi šunį?" Kaikurie žmonės pa- galvojo, kad plėšikai taip klau- sia, besirengdami apiplėšti juos. Kaikurie iškoliodavo paklausėją, kiti pakabindavo ragelį, o vie- nas šitaip atsakė: "Ne, šuns aš neturiu, bet turiu tigrą, kuris ėda vagis. . ." Parinko Pr. Alš.

TORONTO "SATRIJOS" IR "RAMBYNO" TUNTŲ SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

lapkričio 8, šeštadienį,
Prisikėlimo parapijos
salėse rengia
"HALOWEEN" progą.

K A U K I A

BALIŲ-ŠOKIUS

- KAUKĖS BUS PREMIJUOJAMOS
- Įėjimas suaugusiems — \$5, studentams — \$3
- Vakaro pradžia — 7 valandą vakaro

MENINĖ PROGRAMA
ATLIKS TUNTAI

- Bus loterija, įvairių gėrimų ir šiltų valgių bufetas

Skautų tėvų komitetas

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS "DAINAVA"

IS ČIKAGOS STATO MUZIKINĮ VEIKALĄ

"ČIČIŲSKAS"

(muzika A. Jurgučio, libretas A. Kairio)

lapkričio 29,
šeštadienį,
6.30 v. vakaro,
Central Technical
mokyklos salėje
(Harbord ir Bathurst
gatvių kampas)

Bilietai gaunami Prisikėlimo parapijos raštinėje, užsakant telefonu 533-0621 arba paštu, ir taip pat Anapilėje sekma- dieniais po 11 v. pamaldų. Kviečiami muzikos mėgėjai tapti mecenatais. Paaaukoję \$100 gauna du bilietus į spektaklį ir banketą, kuris įvyks Prisikėlimo parapijos salėje tuojuo po spektaklio. Bilietų kaina: \$12, 10, 8, 6.

Visus dalyvauti kviečia —

Prisikėlimo parapijos tarybos
visuomeninė sekcija

MARIJA NEBEGALI DAŽNAI IŠEITI

Bendruomenės, kaip ir šeimos, turi pareigas.

Jos turi pareigas labai seniem ir labai jauniem žmonėm, paliegusiem ir nusikraustiem, vienišiem tėvam, kaip Marijos atvejū, pririštiem namuose ir negalintiem kurti ateities nei sau, nei savo vaikam.

Kaip tik dabar paskirtos lėšos bendruomeninių paslaugų projektams (Community Services Projects). Jų tikslas — pagelbėti steigimui nepelno organizacijų bei praplėsti jau esamas paslaugas. Tos lėšos gali padengti laikotarpį iki trejų metų. Tų projektų lėšos turi įvesti bent vieną naują darbą toje srityje.

Jūs geriau žinote negu mes kas darytina.

Kreipkitės į "Canada Employment Centre" ir pasitarkite apie galimą pasiūlymą, kuris padėtų bendruomenei geriau rūpintis savo poreikiais.

REIKALINGA PAGALBA.
KANADOS ĮDARBINIMO PLANAS
NEVEIKS BE JŪSŲ

Canada

Employment and
Immigration Canada
Lloyd A. Worthing, Minister

Employment and
Immigration Canada
Lloyd A. Worthing, Minister

Tėviškės Žiburiai • 1980. X. 30 — Nr. 44 (1603) • psl. 9

TORONTO

Drama "After Baba's Fune- ral", kuri vaizduoja ateivių gy- venimą, bus vaidinama lapkri- čio 1, šeštadienį, 8 v. v., St. Law- rence Centre teatre. Aktorių tarpe dalyvauja A. Dargytė- Byzskiewicz ir Stp. Ramanaus- kas.

Keramikės Valentinos Balsie- nės naujų darbų paroda — lap- kričio 2, sekmadienį, Anapilio Parodų salėje. Atidarymas — po 11 v. r. pamaldų (apie 12 v.). Paroda bus atidaryta iki to sek- madienio vakaro. Ją rengia Anapilio Moterų Būrelis, pirmi- nininkaujamas D. Garbaliuskie- nės.

Kultūrinė popietė — rašyto- jo Juozo Kraliausko pagerbtu- vės jo 70 metų amžiaus sukak- ties proga rengiama lapkričio 9, sekmadienį, 5 v. p. p., Prisikėli- mo salėje. Po kultūrinės progra- mos — vakarienė su vynu. Ren- gėjų komitetas maloniai kviečia plačiąją lietuvių visuomenę da- lyvauti. Toronte rengiami įvai- rių sukakčių minėjimai, bet už- mirštami kultūrininkai. Tebū- nie ši popietė mūsų dėmesio iš- raiška lietuviškai kūrybai. Smulkesnė informacija — skel- bime. R.

Maironio mokyklos tėvų komi- tetas lapkričio 15, šeštadienį, 9 v. r., mokyklos auditorijoje šaukia visuotinį mokinių tėvų susirinkimą. Bus aptariami mo- kyklos reikalai ir renkamas nau- jas tėvų komitetas. Prašoma, kad bent vienas iš šeimos daly- vautų. Po susirinkimo tėvai kviečiami aplankyti savo vaikų klasės auklėtojus (po 11 v. r.).

Metinis mokyklos parengi- mas — šokiai įvyks lapkričio 22 d. Lietuvių Namų salėje. Tu- rintieji vertingiesių daiktų va- karo loterijai paaaukoti prašomi palikti parapijų knygynuose.

Vedėjais

KLB pirm. J. R. Šimanavičius spalio 25-26 d. d. lankėsi Čika- goje ir dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiā- vime. Atsilankė ir Baltųjų Rū- mų pareigūnas etninę grupių reikalams Aiolo, kuris apgaile- stavo negalėjimą dalyvauti lietu- vių tautinių šokių šventėje ir pranešė naująją JAV valdžios nutarimą ateityje pripažinti naujai paskirtus nepriklausomų Baltijos valstybių diplomatinis atstovus, jeigu jie ir nėra buvę diplomatinėje tų kraštų tarny- boje nuo 1940 m., kaip tai buvo reikalaujama iki šiol. LB tary- bos nariai šį nutarimą sutiko su dideliu entuziazmu — visi susto- ję plojo, o gen. konsulė J. Dauž- vardienė p. Aiolo pabučiavo. Platesnė informacija apie tai pasirodys vėliau.

Laisvės kovotojui Vladui Sa- kaliui lankantis Toronte ir Ha- militone, buvo pradėtas pinigis- nis vąjus padėti jam įsikurti JAV-se. Pavieniai tautiečiai ir įstaigos duosniai aukojo, bet dar nevisi galėjo prisidėti. Dėl- to V. Sakaliui paremti fondo vąjus, globojamas KLB krašto valdybos, pratęsiamas. Čekius rašyti Canadian Lithuanian Community — Sakalio Fondas. Laiškus siųsti: Lithuanian Ca- nadian Community, 1011 Col- lege St., Toronto, Ont., M6H 1A8. Šį vąjį skatina bei vykdo Kanados Lietuvių Žmogaus Tei- sėms Ginti Komitetas.

Ilgą rašinį apie Vladą Sakalį išspausdino "The Toronto Sun" X. 12. Dienraščio bendradarbis Robert Macdonald, pasikalbė- jęs su V. Sakaliu, padarė išvadą, kad sovietai rengiasi karui su Vakarais. Jei šie bus silpni, so- vietai puls pirmieji, tačiau, jei Vakarai bus stiprūs, sovietai ga- li ir nedrįsti. Savo nuomonei paremti V. Sakalys nurodė visą eilę faktų. Baigdamas rašinį, žurnalistas primena, kad kon- servatorių atstovas pasiūlė Ka- nados parlamentui priimti nu- tarimą prašyti vyriausybę kad kreiptųsi į Maskvą dėl V. Saka- lio šeimos išleidimo užsienin pas tėvą. Dėja, liberalų atstovas tam nepritarė, ir pasiūlymas at- krito.

A. K. Aperavičių padėjoje "T2" 43 nr. per klaidą praleisti žodžiai: "dėkojame katalikėms moterims už sveikinimą ir do- vaną". Apgailestaujame ir atsi- prašome.

A. a. Antano Bačėno atmini- mui aukojo "T. Žiburiams" \$50: velionies žmona Konstancija Bačėnienė; \$20: Irena ir Rai- mundas Paškauskai; \$10: J. A. Puteiai.

A. a. Antano Bačėno ir a. a. Valentino Gustainio atminimui paaaukojo "T. Žiburiams" \$50 A. V. Gustainiai iš Barrie, Ont.

A. a. Ričardo Bumelio atmi- nimą pagerbdami paaaukojo "T2" \$10 Aleksas ir Zina Vai- čeliūnai.

Kun. Pr. Vaseris, buvęs "Tė- viškės Žiburiai" redaktorius, pavie- šėjęs pas brolių Toronte, sekan- čia savaitę pradės kelionę Aus- tralijon į Melburno miestą kur jam tenka rūpintis lietuvių sie- lovada. Būdamas Toronte, gavo telegramą, kad Melburne mirė Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirm. Viktoras Lau- kaitis, 52 m. amžiaus.

"Tėviškės Žiburiams" aukojo: \$150 Vacys Slotkus iš Kolumbi- jos; \$30: V. Aušrotas; \$25: To- ronto skautų tėvų komitetas.

Advokatas Algis S. Pacevičius,

B.Sc., LL.B.

2299 Dundas St. W.,
suite 303
Toronto, Ontario
M6R 1X7
(Kampas Bloor ir Dundas St.)

Telefonai:

įstaigos (416) 537-2643
namų 233-0303

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

- * Namų — Gyvybės
- * Automobilių
- * Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Pajieškojimai

Prašoma atsiliepti Stasė Kerpytė (arba apie ją žinantieji), gimusi Kaune 1924 m., 1940 m. persikėlusi į Vilnių, kur 1941 m. baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją ir įstojo į Vilniaus universiteto medicinos fakultetą. 1944 m. pasitraukė į vakarus. Nori susitikti kurso bei suolo draugė dr. Eleonora Mizeikytė, P.O. Box 6106, Station F, Hamilton, Ont. L9C 5S2, Canada.

Seni draugai iš Griulių ieško p.p. Liaupsinų, gyvenusių išvietintų as- menų stovykloje Muenchene 1948 metais. Atsiliepti "Tėviškės Žiburijų" adresu, pažymint ant voko "Birutei".

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
TONY GENYS 231-2839
VACYS ŽIZYS 232-1990

Istaigos (416) 233-3323

DRAUDA

BALIO MASKELIŲNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių
reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Spalio 22 d. įvyko Lietuvos Kančinių parapilios komiteto posėdis, kuriame buvo aptarti einamieji reikalai.

— Spalio 21 d. kapinių tvarkymo talkoje dalyvavo: A. Aulinskas, V. Vaičiūnas, K. Daukus, V. Ivanauskas, Br. Norkus, P. Girklys, Pr. Ališauskas, Pr. Eidukaitis, Pr. Augaitis, A. Sergaitis, A. Ramonas.

— Kapinių aptvėrimui aukojo \$100: J. O. Ažubaliai, A. J. Sulcai, Pr. Augaitis; \$50: A. Strolienė, O. M. Krivickai; \$30 (iš viso \$50): Br. Norkus, A. A. klebona kun. P. Ažubali prisimenant parapilį paukojo P. Kirsukas \$50.

— Tėvai prašomi registruoti vaikus pirmajai komunikacijai klebonijoje tel. 277-1270.

— Spalio 26, sekmadienį, per 11 v. pamaldas giedojo sol. G. Čapkauskienė muz. St. Gailevičiaus kompozicija "O, Kristau", sukurta pagal kun. St. Ylos tekstą, ir Schuberto "Ave Maria". Akompanavo J. Govėdas.

— Pakrikštyti: James-Richard Linkūnaitis, Nikolas-Victor Delkrug, Daniel-Patrick McCaffrey.

— Parapijos vakarienė — naujų kunigų sutiktuves — lapkričio 16, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje. Parduota jau daug bilietų, bet dar yra vietų.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapilios žinios

— Sekmadienį, 9.45 v.r., pamaldos su sekmadienio mokykla, po kurių Idos Drešerienės namuose (214 Lloyd Manor Rd., Islington) įvyks moterų draugijos susirinkimas.

— Mirusiųjų minėjimo pamaldos lapkričio 9 d., 9.45 v.r. Po jų bus aplankytos lietuviškos kapinės Mississauga.

— Pirmadieniais, 7.30 v.v. choro repeticija.

— Trečiadieniais, 5 v.p.p., konfirmandų pamoka Mississauga.

— Ketvirtadieniais, 8 v.v., suaugusių krikšto pamoka.

— Per ateinančius du sekmadienius bus renkamos specialios aukos mūsų iškviestajai vietnamiečių šeimai. Ji buvo mūsų remiama jau pusę metų, vyras su žmona jau dirbo, tačiau paskutiniu metu žmona susirgo, todėl susidarė finansinė problema.

— Paskutiniame tarybos posėdyje spalio 21 d. priimtas pasiūlymas padalinti išganytojo parapilį į dvi savarakiškas parapilias. Šiuo metu derųby komitetas stengiasi paruošti visus teisinius formalumus. Tada įvyks visuotinis susirinkimas, kuriame du trečdaliai visų balsuojančių parapilietių nuspręstų parapilios atėiti bei lietuviškosios dalies testinumą.

Lietuvių Namų žinios

— Spalio 19 d. įvyko informacinis LN susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 300 narių. Apie veiklą pranešimus padarė valdybos pirm. A. Senkus, ižd. dr. J. J. Slivinskas, visuomeninės veiklos k-to pirm. H. Lapas ir statybos k-to pirm. B. Jackus. Iš pranešimų paaiškėjo, kad dėl infliacijos sumažėjusių pajamų ir padidėjusių išlaidų neplanuojama šiuo metu pastata didinti; priėmus naują vedąją, sustiprinta administracinė kontrolė; skoloms apmokėti sudaromos pinigų atsargos, kurios investuotos banke; visuomeninė veikla reikišiai rengiamais koncertais, ir kultūriniais renginiais, kurių pagrindiniai talkinkai yra moterų ir vyrų būreliai. Š.m. pirmame pusmetyje pajamų gauta \$265,331, išlaidų — \$179,668. Pelnas — \$85,663. Mokėtinų skolų: mirtigčiai — \$187,876 ir paskolos laktai — \$39,362. Banke yra deponuota \$175,380. Susirinkimui vadovavo valdybos vicepirm. S. Kuzmas.

— Toronto Filatelistų Draugijos narių susirinkimas įvyko spalio 18 d. Aptarti planuojamos 1981 m. pašto ženklų parodos reikalai. Ji rengiama Verby sekmadienį LN. Valdybos rinkimai atidėti sekančiam susirinkimui lapkričio 16, sekmadienį, 3 v.p.p. LN posėdžių kambaryje.

— J. Reinys iš Australijos lankėsi LN ir paukojo \$20 V. Sakalo fondui.

— Spalio 19 sekmadienio popietėje dalyvavo per 250 lankytojų. Svečių knygoje pasirašė: P. Ramanauskas, S. Nastopkienė ir P. Kerosienė iš Klevelando, Teresė ir Adolfas Markevičiai iš Detroito, Algirdas Idiko iš Brazilijos, J. Felber iš Šveicarijos, Juozas ir Eleonora Intai iš Montrealio, A. Vaušas iš St. Laurent, P. Z. Sakalai iš Hamiltono ir trys svečiai iš Lietuvos.

— Savaitraščio "N. Lietuva" 40 metų sukaktis buvo paminėta spalio 25 d. LN Karaliaus Mindaugo menėje, kurioje įvyko paspaudos vakaras. "NL" redaktorė B. Nagienė kalbėjo apie šio laikraščio atsiradimą, jo reikšmę išeivijoje. Sol. G. Čapkauskienė atliko lietuvių ir kitų kompozitorių kūrinių, akomp. muz. J. Govėdai. Dalyvavo per 250 asmenų.

PARDUODAMAS ALYVA APSILDOMAS VASARNAMIS 24'x26' dydžio, dviejų miegamųjų su baldais ir indais Victoria Harbour, ant Georgian Bay kranto. Miestelio kanalizacija ir vanduo. Kaina \$22,000. Skambinti telefonu 1-705-538-2202 Jonui.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024.

Prisikėlimo parapilios žinios

— A. A. kun. Izidorius Grigaitis, 62 m., mirė spalio 23 d. po širdies operacijos. Po iškilmingų gedulinių apėigų mūsų šventovėje palaidotas lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont., spalio 27 d. Pamokslą pasakė kun. J. Staškus.

— Pirmą mėnesio penktadienį, lapkričio 7, mūsų šventovėje 7 v. Šventoji Valanda su švenčiausio adoracija ir palaiminimu; 7.30 Mišios. Šį penktadienį lankomi ligoniai ir seneliai.

— Šis sekmadienis, lapkričio 2, mėnesio pirmasis. Antroji rinkliava — parapilios skoloms mažinti.

— Didelės žvakės, tinkamos padėti ant kapų Vėlinių dieną, gaunamos šventovės prieangyje. Kaina \$2.00.

— Mūsų šventovėje per visą lapkričio mėnesį laikomos Šv. Mišios kasdien už tuos mirusius, kurie įjungti į Mišių noveną. Jei kas negavo paštu, dar gali gauti šventovės prieangyje lapelių, ant kurių reikia surašyti mirusių vardus ir įmesti į krepšelį rinkliavos metu ar atsiųsti į kleboniją.

— Parapijai aukojo: St. Girčienė a.a. vyra Mamerto atminimui \$200, B. M. Genčiai ir R. J. Dūdos a.a. Antano Rutkausko atminimui \$250, A. R. Simanavičiai \$100, V. F. Urbanai \$100. Liturginiams drabužiams pirkti U. Petkūnienė \$30. Skoloms mokėti kalėdojimo metu aukojo: O. Skrebūnienė \$200, J. A. Sulcai \$100, J. C. Červinskai \$30, O. Balaišienė \$20, J. G. Raškauskai \$20, B. Brakas \$20, K. B. Kiaunės \$20, O. Beniušienė \$15, S. D. \$10.

— Bilietai į "Čičinsko" operą, kuri bus statoma lapkričio 29 d., gaunami parapilios salėje po 10 v. ir po 11.30 v. Mišių. Nauji mecenatai: Jurgis Gudinskas \$50, B. Latkauskienė \$50, K. Strimaitis \$50, A. O. Pleinai \$100, dr. J. A. Sungailos \$100, Iz. Kondratienė \$50, V. A. Siminkevičiai \$100, J. O. Gustainiai \$100, A. Mašalienė \$100, V. E. Ignaičiai \$100, A. Arlauskas \$50, A. R. Simanavičiai \$100, I. Punkrienė \$50, E. Senkuvienė \$50, W. I. Drešeriai \$100.

— Mišios sekmadienį 8 v. už Matulaitių šeimos mirusius, užpr. V. Matulaitis, 9 v. už Vėlinių novenai pavestas sielas, 10 v. tretininkų intencija, užpr. valdyba, 11.30 už parapilį, 7 v.v. už N. Pr. seserų mirusius tėvus ir gimines, užpr. N. P. seserys.

RUDENINIS KAPINIŲ LANKYMAS Vėlinių proga — lapkričio 2, sekmadienį, 3 v. p. p. Tradicinės pamaldos bei Mišios (su Komunija) numatytos kapinių koplyčioje. Koncelebrus keletas kunigų. Pamokslas — kun. dr. J. Gutausko. Ta proga bus šventinami nauji paminklai. Po pamaldų — užkandžiai Anapilio salėje. Tą dieną Anapilio Parodų salėje bus keramikės Valentinos Balsienės darbų paroda nuo 11 v. r. iki vakaro. Veiks ir parapilios knygynas. Specialus autobusas tą dieną 2 v. p. p. veš keleivius nuo Islingtono požeminio stoties į Anapilį ir grįš 5 v. p. p.

Kapinių informacija

Kaip buvo skelbta, šiuo metu vyksta kapinių aptvėrimo vėjus. Jau suaukota per \$3,000.00. Pradžią yra gera, ir komisija tikisi, kad visi Toronto, Hamiltono ir apylinkių lietuviai prisidės pagal išgales prie šio projekto įgyvendinimo. Kad būtų hamiltoniškiems lietuviams patogiau ir jų kredito kooperatyve "Talka" yra atidaryta šiam reikalui sąskaita nr. 3352.

Kapinių darbai vykdomi toliau. Reikia išlaistyti praieityje pasitaikiusias klaidas. Todėl kapinių komisija prašo tautiečius kantrybės ir supratimo. Tik visų gera valia ir nuoširdumu bus susitvarkyta ir trūkumai pašalinti.

Per kapinių lankymą lapkričio 2 d. didžiojoje Anapilio salėje atskirai prie staliuko komisijos išdininkas priims aukas kapinių aptvėrimui. Prašome ta progą panaudoti. Inf.

Jaunimo demonstracija

Lapkričio 7, penktadienį, Otavoje įvyks jaunimo demonstracija ryšium su Madrido konferencija. Mes reikalaujame, kad Kanados valdžia toje konferencijoje ryžtingai gintų žmogaus teises, kurios Sovietų Sąjungos yra laužomos. Šią demonstraciją rengia studentiškas jaunimas — estai, lietuviai, latviai, ukrainiečiai, vengrai ir žydai.

Autobusai išvyksta 5.30 v. r., penktadienį, lapkričio 7, nuo 620 Spadina Ave. Toronto. 12 v. Otavoje rinksimės prie parlamento rūmų, kur išgirsime kalbas. Po to eisime prie sovietų ambasados komunistų revoliucijos sukakties proga. Visi prašomi kuo anksčiau registruotis, nes vietų skaičius yra ribotas.

Lapkričio 2 dieną ANAPILIO Parodų salėje rengiama

keramikės VALENTINOS BALSINIENĖS

DARBU PARODA

Atidarymas — lapkričio 2, sekmadienį, po 11 v. pamaldų

Maloniai kviečiame atsilankyti —

Anapilio Moterų Būrelis

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

MALONIAI Kviečia!

SUKAKTUVINI

KONCERTA — BALIU

š.m. lapkričio 8, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Toronto Lietuvių Namuose, atžymint per 400.000 dolerių sukauptą kapitalą kultūriniais lietuvių reikalams.

MENINĖJE PROGRAMOJE: buvęs "Metropolitan" operos solistas ALGIRDAS BRAZIS ir "VOLUNGĖS" choras, vadovaujamas muzikės DALIOS VISKONTIENĖS.

Vakariinė ruošia J. Bubulienė. Baras veiks nuo 6.30 valandos vakaro. Vėliau — šokiai, grojant šauniai muzikai. Įėjimas — \$12.50 asmeniui. Bilietai gaunami lietuvių kredito bankeliuose, sekmadieniais — Lietuvių Namuose ir lietuvių parapilios.

Lapkričio 9, sekmadienį, 5 v.p.p., Prisikėlimo salėje rengiamos

rašytojo laureato JUOZO KRALIKAUŠKO pagerbtuvės

jo 70 metų amžiaus proga

PROGRAMOJE: žvilgsnis į Sukaktuvinko kūrybą — rašytojas JURGIS JANKUS; "Aukuro" vokalinio vieneto — seksteto dainos; gen. konsulo dr. J. ŽMUIDZINO žodis; SUKAKTUVINKO žodis; VAKARIENĖ su vynu. Pakvietimai — \$10 asmeniui. Gaunami tel. 275-3134. Pagerbtuves rengia ir visus dalyvauti kviečia —

rengėjų komitetas, sudarytas KLB krašto valdybos ir kultūros komisijos

Toronto Lietuvių Namai

tradicinį-metinį

KONCERTA — VAKARIENĖ

PROGRAMOJE: HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORAS "AIDAS", ydovaujamas muziko JONO GOVĖDO.

Koncerto pradžia — 7 valandą vakaro.

Šiltas ir šaltas bufetas, baras ir kitos staigmenos. Gros populiarus orkestras. Įėjimas: suaugusiems — \$5.00, studentams — \$4.00, pensininkams — \$3.00. Vietos rezervuojamos. Bilietai gaunami LN raštiniėje ar per sekmadienį popietes. Maistą gamina J. Bubulienė LN visuomeninės veiklos koordinacinis komitetas

Šių metų lapkričio 16, sekmadienį, 4 v.p.p., didžiojoje ANAPILIO SALĖJE rengiamos

naujųjų Anapilio kunigų

SUTIKTUVĖS

PROGRAMOJE: iškilminga vakariinė, sveikinimo žodis ir meninė dalis.

DALYVAVIMAS — \$25 porai, pavieniam asmeniui — \$12.50. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų Lietuvos Kančinių parapilios salėje, šokiadieniais — pas Reginą Čelejewską (telefonas 231-8832).

Sutiktuves rengia ir visus parapilietius bei jų kaimynus dalyvauti maloniai kviečia — Lietuvos Kančinių parapilios komitetas

Skambinti: Rita Rudaitytė 763-2136, Dana Skukauskaitė 769-7880, Gintaras Stirbys 769-3837, Ona Jurenaitė 535-1352, Nijolė Mockevičiūtė 783-5282.

TULSK ir KL žmogaus Teisėm Ginti Komitetas

• "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinė prenumerata — \$14, naujiem prenumeratoriam — \$10.

Sv. Mišios už mirusius skautininkus-kes, visus skautus-tes bus atnašaujamos Prisikėlimo šventovėje lapkričio 8 d., 5 v. p. p. Giedos "Volungės" choras. Mišias užprašė ir iškilmes organizuoja Toronto skautininkų ramovė. Po pamaldų — tėvų komiteto rengiamas kaukių vakaras skautų-čių veiklai paremti.

Sukaktuvinis Kanados Lietuvių Fondo koncertas — vakariinė — lapkričio 8, šeštadienį, 7 v. v. L. Namuose. Programoje — sol. A. Brazis ir "Volungės" choras.

FOTOGRAFAS. Darau nuotraukas įvairiomis progoms. Skambinkite — JAUNIS BAKAVICIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818

MONTREALQUE

Mūsų "Vaivorykštė" Niujorke. Lietuvių tautodailės parodą surengė Tautodailės Institutas spalio 18-19 d.d. Brooklyno Kultūros Židinyje. Buvo išstatyta įvairūs audiniai, medžio drožiniai, juostos, gintaro papuošalai, šiaudinukai, margučiai ir kt. Parodoje dalyvavo ir Montralio "Vaivorykštės" grupė su kilimais, juostomis, apsiuvais, lėlėmis ir audiniais.

Iškilmingas parodos atidarymas įvyko spalio 18 d. Pirm. L. Milukienė programos vedėja pakvietė P. Jurkų. Gen. Lietuvos konsulas A. Simutis oficialiai atidarė pirmąją tokių apimties ir grožio tautodailės parodą Niujorke. Sveikino LB apylinkės pirm. A. Vakselis. "Vaivorykštės" vadovė Ir. Lukosevičienė, Tautodailės Institutų valdybos atstovas V. Matulaitis. Montrealietis įteikė pirm. L. Milukienė dailią juostą.

Taip pat buvo demonstruojama juostų ir gobelenų audimas, šiaudinių gamyba, margučių dažymas. Valgykloje malonios šeimininkės maitino iškilmingus svečius tradiciniai lietuviškais vėdais, kugeliu, kaldūnais ir cepelinais, o neišsenkančias "šuliny" girdė ištroškusius...

Iš Montrealio dalyvavo Ir. Lukosevičienė, Ald. Čičinskienė, A. Kuncevičienė ir D. Staškevičienė su ištikimuoju "Vaivorykštės" palydovu, globėju ir vairuotoju Kostu Toliušiu.

A. A. Elena Navikienė-Piešinaitė mirė spalio 12, sekmadienį, važiuodama po žeminiu traukiniu į pamaldas. Vėlionė buvo mokytoja, veikli visuomenės veikėja, kurį laiką "T. Žiburių" korespondentė. Paliko nuliūdusius: dukrą p. Kudžmiene, sūnų, seserį, vaikaičius ir gausią Kudžmų bei Piešinių giminę.

V. Krėvės literatūrinės premijos įteikimas įvyks lapkričio 15, šeštadienį.

ni, McGill universiteto "Faculty Club". Premiją įteiks Akademisinis Montrealio Lietuvių Sambūris už jo atrinktą grožinį lietuvių rašytojo kūrinį.

Metinė Aušros Vartų parapilios vakariinė — lapkričio 8, šeštadienį, 7.30 v.v. parapilios salėje. Bus loterija, trumpa meninė programa, vakariinė ir šokiai.

Aušros Vartų paveikslui atstatyti pakviesta menininkų komisija — J. Ladyga, Alf. Vazalinskas, R. Bukauskas ir inž. Iz. Mališka (techninis patarėjas). K.

Dienraštis "The Gazette" 1980.X.8 išspausdino ilgą rašinį "The Baltic states can't forget they once were free". Jo autorius yra rusų disidentas Ilja Gerol, gyvenantis Vankuveryje. Jis iškelia dabartinę būklę Baltijos kraštuose, kur vykdomas rusinimas su pramonės plėtimu ir stipriai besireiškiantis tautinis pasipriešinimas.

Mergaičių choras, kuriam vadovauja seselė Teresė, yra pakviestas į Putnamą dviem koncertams. Lapkričio 1 d. jis koncertuos Matulaitių Namuose, o lapkričio 2 — seselių rėmėjų suvažiavime. Chore yra 20 gimnaziečių ir studentų. Jų repertuarą sudaro 20 dainų. Jos labai gražiai pasirodė Montrealyje įvairiuose parengimuose. A. A.

RENKU

senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles, ir kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS
722-3545 (Montrealyje)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6%	Asmenines nuo	15.5%
Taupomasis s-tas	9.25%	Nekiln. turto nuo	13.5%
Pensijų planas	10.5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	11.75%	Investicines nuo	15%

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

SCM SMITH-CORONA

Lietuvišku ir anglišku raidynų rašomosios elektrinės ir paprastos mašinėlės. Žymiai pigiau nei krautuose. Siunčiu betkur, net ir į Lietuvą

Stasys PRAKAPAS, 49 Norseman St., Toronto, Ontario M8Z 2P7, Canada Telefonas 233-4486

Taip pat turiu lietuviškų knygų, laikraščių, gintarų, audinių, sveik. kortelių ir kt. Užsakymus siunčiu bent kur.

GERA PROGA

ANAPILIO rajone parduodamas bendrnamyje (condominiume) 4 kambarų vienetas. Patogus susisiektis, arti visų rūšių krautvių. Pensininkams (nuo 60 m.) Mississauga, įskaitant Islington požeminio stotį, kelionė autobusu nemokama. Čia patogi gali gyventi ir neturintis automobilio. Perkantiems dėl investavimo išnuomojimo gali būti palikti visų kambarių ir balkono baldai. Mokant iki mirtigčio \$14,000 (su 10.5%). SKUBAUS PARDAVIMO KAINA — \$28,000. Skambinti savininkui tel. 275-1669.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

JIESKAU PIRKTI tautinius lietuvių drabužius. Skambinti tel. 532-6760 Toronte.

PARDUODAMI krūmai aviečių, kuriuos per visą vasarą veda uogas. Tel. 651-2466 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvų Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

DABAR YRA GERAS LAIKAS UŽSISAKYTI

naujas ir atnaujinti jūsų pūkinės antklodės (kaldras), pagalves, miegamaisius ir pūkinius švarkus. Telefonai 787-9021, 368-1017 Toronte.